

ความต้องการเปิดหลักสูตรปริญญาโท สาขารัฐประศาสนศาสตร์
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
The Need to Open Master's Degree of Public Administration Liberal Arts
Faculty, Rajamangala University of Technology Phranakorn

ณรงค์ โพธิ์พุกษานันท์
ประยุทธ์ เทียมสุข

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากงบประมาณเงินรายได้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2562
คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

The Need to Open Master's Degree of Public Administration Liberal
Arts Faculty, Rajamangala University of Technology Phranakorn

Narong Phophueksanand
Prayut Thiamsuk

This Report is Funded by Rajamangala University of
Technology Phra Nakhon, Fiscal Year 2020

บทคัดย่อ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ความต้องการเปิดหลักสูตรปริญญาโท สาขารัฐประศาสนศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร” ในครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการให้มีการเปิดหลักสูตรปริญญาโท คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร และเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการหลักสูตรปริญญาโท คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ที่ผู้สนใจใช้ในการตัดสินใจศึกษาต่อในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต จำแนกตามตัวแปร เพศ อายุ การศึกษาสูงสุด สถานภาพที่ดำรงตำแหน่งในปัจจุบัน ประสบการณ์ในการทำงาน และอาชีพ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาคือ ประชาชนทั่วไปทั้งภาครัฐและภาคเอกชน และนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรปริญญาตรี สาขาการโรงแรม สาขาการท่องเที่ยว และสาขาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร รวมจำนวน 300 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโท แบบสอบถามนี้ประกอบด้วย 5 ตอน ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ป.ม.) คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ตอนที่ 3 ปัจจัยเกี่ยวกับวิทยาลัยการบริการรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่ผู้ตอบแบบสอบถามใช้ในการตัดสินใจศึกษาต่อในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่นๆ นำข้อมูลที่ได้อิงวิเคราะห์ สถิติขั้นพื้นฐานในการวิเคราะห์คือ ค่าร้อยละ (\bar{x}) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) ผลการศึกษาปรากฏดังต่อไปนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป ระดับการศึกษาคือ ต่ำกว่าปริญญาตรี ตำแหน่งพนักงานทั่วไปมากที่สุด ประสบการณ์ในการทำงานน้อยกว่า 5 ปีมากที่สุด ผู้ประกอบวิชาชีพต่างๆ (เช่น เจ้าของร้านอาหาร นักธุรกิจ เป็นต้น) มีมากที่สุด

ผู้ตอบแบบสอบถามข้อมูลความต้องการอบรมหลักสูตรระยะสั้นของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จากข้อคำถามความต้องการหลักสูตรฝึกอบรมรวม 24 ประเด็น โดยให้ค่าคะแนนเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด 5 คะแนน มาก 4 คะแนน ปานกลาง 3 คะแนน น้อย 2 คะแนน และน้อยที่สุด 1 คะแนน

ผลการศึกษาพบว่า ที่ผู้ตอบส่วนมากตอบว่ามีระดับความต้องการอบรมหลักสูตรระยะสั้นระดับมากที่สุด มี 1 ประเด็น ได้แก่ ข้อ 3.4 หลักสูตรวิจัยและพัฒนานวัตกรรมชุมชน $\bar{x} = 4.7649$

ผลการศึกษาพบว่าที่ผู้ตอบส่วนมากตอบว่ามีระดับความสนใจหัวข้ออบรมหลักสูตรระยะสั้นระดับมากที่สุด มี 21 ประเด็น ได้แก่ ข้อ 1.6 มีความสนใจหัวข้ออบรมหลักสูตรวิธีวิทยาการวิจัยทางสังคมศาสตร์แนวใหม่ ร้อยละ 44.6 ข้อ 1.1 มีความสนใจหัวข้ออบรมหลักสูตรการพัฒนาศักยภาพวิชาชีพสู่สากล ร้อยละ 34.1 ข้อ 3.3 มีความสนใจหัวข้ออบรมหลักสูตรการจัดการความรู้ชุมชน ร้อยละ 31.4 ข้อ 3.5 มีความสนใจหัวข้อหลักสูตรสหวิทยาการเพื่อการพัฒนาชุมชน เป็นต้น

ผลการศึกษาพบว่าที่ผู้ตอบส่วนมากตอบว่ามีระดับความสนใจหัวข้ออบรมหลักสูตรระยะสั้นระดับปานกลาง มี 1 ประเด็น ได้แก่ ข้อ 2.5 มีความสนใจหัวข้ออบรมภาษาอาเซียนเพื่อการสื่อสาร ร้อยละ 21.1

ข้อเสนอแนะอื่นๆ นำข้อมูลที่ได้อิงวิเคราะห์เชิงพรรณนา ผลการศึกษาปรากฏดังต่อไปนี้ จากการศึกษาวิเคราะห์ความพร้อมของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครสามารถจัดการฝึกอบรมได้ตามหัวข้อต่างๆ เพื่อพัฒนาแนวทางในการบริการทางวิชาการแก่สังคม ให้มีประสิทธิภาพโดยมีความพร้อมทั้งทางด้าน สถานที่ บุคลากร ผู้เชี่ยวชาญ แหล่งการเรียนรู้ ความร่วมมือ และสร้างเครือข่ายการอบรมระยะสั้น

คำสำคัญ : หลักสูตร, รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

Abstract

The objective of the study was to investigate the training needs of the general public and entrepreneurs including those who worked in professional services in Bangkok and suburbs, such as Nonthaburi, Samutprakan, and Pathumthani that operated in workplace. The method used in this study was using questionnaire to gather information about meetings on various occasions. The participants and the sample were general public and entrepreneurs in the Bangkok and suburb areas. The sample of respondents was selected by random sampling consisting of 400 respondents. The instrument used for data collection was questionnaire related to short training courses. This questionnaire contains five parts as follows: Part 1-general information of respondents; Part 2-needs for short training of general public; Part 3-other interesting topics; Part 4- obstacles and problems for those who did not receive short training; Part 5-recommendations. The analyzed data were calculated by using descriptive statistics: percentage, mean, standard deviation. The results in the study can be summarized as follows:

1. Most of respondents were female whose age was over than 50 years old. Their education level was lower than bachelor's degree. They worked as general officers with at least five years working experience.

2. The respondents reported their needs for short-training requirements provided by Rajamangala University of Technology Phra Nakhon. The questions asking the training program requirements include 24 items with 5 rating scales: 1. The least, 2. Less, 3. Moderate, 4. High, and 5. The highest.

The results show that most respondents needed to participate in short-training programs, especially in the highest need on item 3.4, Research and the Development of the Community Innovation ($\bar{x} = 4.7649$).

The results also report that most respondents were highly interested in participating short training program on 21 categories, for example, Item 1.6 Innovative Social Science Research Methodologies (44.6%), Item 1.1 The Development of Managing *International Culinary Training* (34.1%), Item 3.3 Knowledge Management in Community of Practice (31.4%), and Item 3.5 Multidisciplinary Community Development.

The results of the study reveal that the respondents with moderately needs were interested in Item 2.5 ASEAN Languages for communication (21.1%)

The data analysis of readiness show that the faculty of arts, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon was capable of organizing these short-training programs on various topics so as to promote learning and to develop a guideline on academic service for society effectively, and to prepare the readiness of places, staff, experts, learning resources, as well as collaboration network.

Keywords: Training Needs, Short Course.

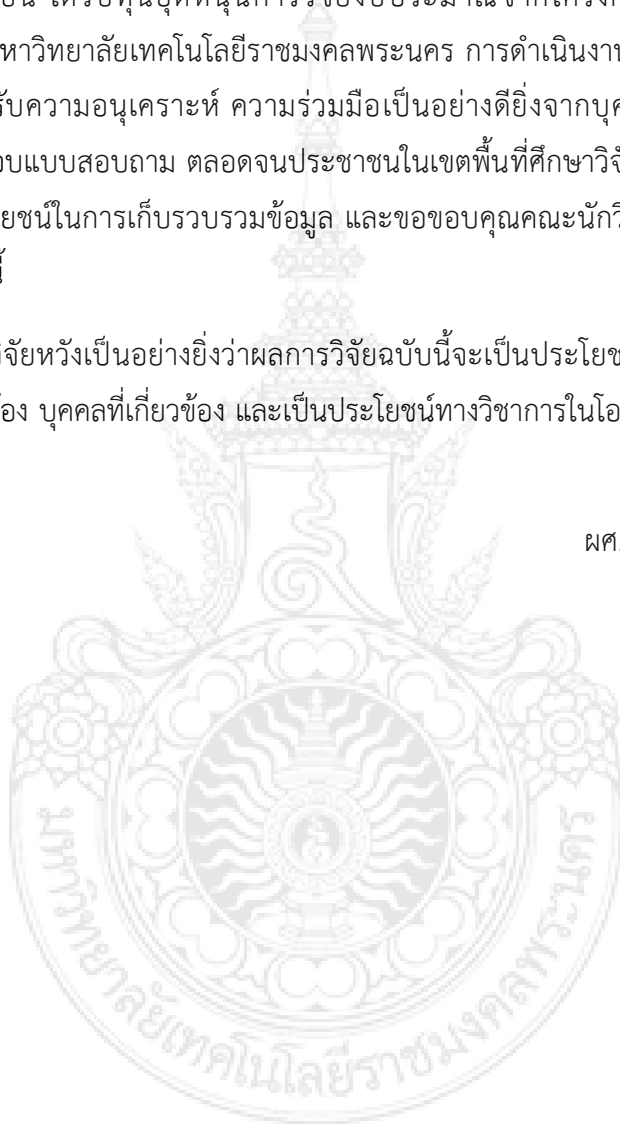
กิตติกรรมประกาศ

รายงานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยปัจจัยหลายอย่าง ขอขอบคุณมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ผู้สนับสนุนทุนการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณอธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร คณบดีคณะศิลปศาสตร์ ที่สนับสนุนการวิจัยครั้งนี้

รายงานวิจัยฉบับนี้ ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยงบประมาณจากโครงการวิจัยสถาบัน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2562 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร การดำเนินงานวิจัยสำเร็จลงได้ด้วยความเรียบร้อย คณะผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์ ความร่วมมือเป็นอย่างดีจากบุคคลหลายฝ่าย คณะผู้วิจัยขอขอบคุณผู้ให้ข้อมูลที่ตอบแบบสอบถาม ตลอดจนประชาชนในเขตพื้นที่ศึกษาวิจัยทุกท่านที่ได้ให้ข้อมูลและความคิดเห็นอันเป็นประโยชน์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอขอบคุณคณาจารย์ท้องถิ่นทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

สุดท้ายนี้คณะผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลการวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์แก่คณะศิลปศาสตร์และหน่วยงาน องค์กรที่เกี่ยวข้อง บุคคลที่เกี่ยวข้อง และเป็นประโยชน์ทางวิชาการในอนาคตต่อไป

ผศ.ดร.ณรงค์ โพธิ์พูกษานันท์
อ.ประยุทธ์ เทียมสุข
กุมภาพันธ์ 2563

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญและที่มาของปัญหา	2
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
ขอบเขตของงานวิจัย	3
แบบแผนและระเบียบวิธีการวิจัย	3
ประโยชน์ที่ได้รับ	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564)	5
แผนพัฒนาคณะกรรมการศิลปศาสตร์	6
ความสำคัญของความต้องการเปิดหลักสูตรปริญญาโท และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
โครงสร้างหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการท่องเที่ยว	9
โครงสร้างหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการโรงแรม	12
โครงสร้างหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล	15
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	19
การศึกษาข้อมูล	19
กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	19
แบบแผนการวิจัย	20
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	20
การเก็บรวบรวมข้อมูล	22
การวิเคราะห์ข้อมูล	23
บทที่ 4 ผลการวิจัย	24
ผลการวิจัย	25
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	41
สรุปผลการวิจัย	43
อภิปรายผล	44
ข้อเสนอแนะ	45
บรรณานุกรม	46

สารบัญ (หน้าต่อ)

ภาคผนวก	49
1.แบบสอบถาม	50
ประวัตินักวิจัย	56

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 ผลการตอบแบบสอบถามความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิตด้านข้อมูลส่วนบุคคลสาขาวิชาการท่องเที่ยว การโรงแรม และภาษาอังกฤษ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	26
ตารางที่ 2 ผลการตอบแบบสอบถามความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิตด้านรูปแบบสาขาวิชาการท่องเที่ยว การโรงแรม และภาษาอังกฤษ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	28
ตารางที่ 3 ผลการสัมภาษณ์ตัวแทนอาจารย์ และกลุ่มบุคคลที่มีความรู้ประสบการณ์ ในด้านวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมเกี่ยวกับรูปแบบหลักสูตร	32
ตารางที่ 4 ผลการสัมภาษณ์ตัวแทนอาจารย์ และกลุ่มบุคคลที่มีความรู้ประสบการณ์ ในด้านวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร	33
ตารางที่ 5 ผลการสัมภาษณ์ตัวแทนอาจารย์ และกลุ่มบุคคลที่มีความรู้ประสบการณ์ ในด้านวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมเกี่ยวกับการจัดวิทยากร วิธีคัดเลือก วันและเวลา	35
ตารางที่ 6 ผลการสัมภาษณ์ตัวแทนอาจารย์ และกลุ่มบุคคลที่มีความรู้ประสบการณ์ ในด้านวิชาภาษาอังกฤษธุรกิจการท่องเที่ยวและการโรงแรมเกี่ยวกับประโยชน์ต่อผู้เรียนในการประกอบอาชีพ	36

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความเป็นมาและสถานการณ์ปัจจุบัน

สถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งไม่สามารถหลีกเลี่ยงการแข่งขันที่เข้มข้นได้จึงมีความจำเป็นจะต้องพัฒนาแนวทางการให้บริการเกี่ยวกับการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองความพึงพอใจของผู้รับบริการตลอดจนต้องพัฒนาระบบงานเพื่อให้เกิดความประทับใจและความสะดวกสบายต่อผู้รับบริการให้มากขึ้น ดังนั้น การให้บริการกับนักศึกษาเกี่ยวกับการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพจึงเป็นการสร้างความได้เปรียบในการแข่งขันระหว่างมหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ของรัฐที่สำคัญอย่างหนึ่ง ซึ่งขอบเขตของการให้บริการเกี่ยวกับการเรียนการสอนและผู้รับบริการคือนักศึกษา ในฐานะที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ ขอบเขตของการให้บริการเกี่ยวกับการเรียนการสอนทางด้านการบริหารธุรกิจ จึงเน้นการบริการด้านการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษาภาคปกติและนักศึกษาภาคพิเศษเป็นหลักซึ่งหน่วยงานที่ให้บริการกับนักศึกษาในด้านต่าง ๆ ของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ซึ่งเป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐนั้น มีอยู่หลายหน่วยงาน เช่น คณะที่จัดการเรียนการสอน กองบริการการศึกษา กลุ่มงานกิจการนักศึกษา กองคลังและพัสดุ สำนักการศึกษาระบบสารสนเทศศูนย์คอมพิวเตอร์ สำนักบรรณสารการพัฒนา กลุ่มงานผังแม่บทและอาคารสถานที่ เป็นอาทิ

นอกจากนี้การเปลี่ยนแปลงในกระแสโลกาภิวัตน์ทำให้ผู้บริโภคสมัยใหม่ซึ่งในสถาบันการศึกษาจะเรียกว่านักศึกษาได้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการดำเนินชีวิตที่ต้องรีบเร่งและแข่งขันตลอดเวลาทั้งด้านชีวิตส่วนตัว การศึกษา และการทำงาน ทำให้จำเป็นต้องพึ่งพาผู้อื่นช่วยเหลือจัดการเรื่องราวต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงไป เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตของตนเองได้อย่างมีความสุขดังนั้นการให้บริการกับนักศึกษาในด้านการเรียนการสอนในปัจจุบันจึงมีความสำคัญมาก ซึ่งผู้วิจัยสามารถแบ่งระดับความสำคัญของการบริการในด้านการเรียนการสอนได้ 2 ระดับ คือ

1. ความสำคัญที่มีต่อตัวผู้รับบริการ คือ จะทำให้ได้รับบริการในด้านการเรียนการสอนที่ดี และทำให้ผู้รับบริการมีความสุข มีความพึงพอใจ และมีความระลึกถึงในการที่จะมาขอรับบริการในหลักสูตรคณะ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในด้านการเรียนการสอนในครั้งต่อไป

2. ความสำคัญในด้านผู้ให้บริการ ทำให้คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร สามารถรักษาการให้บริการเกี่ยวกับการเรียนการสอนเพื่อให้นักศึกษาที่จบการศึกษาไปแล้วสามารถบอกปากต่อปากกับบุคคลที่อยู่ในแวดวงของนักศึกษาซึ่งจะทำให้รักษาความจงรักภักดีและความภาคภูมิใจที่มีต่อสถาบันการศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร และนอกจากนี้ ยังสามารถเพิ่มนักศึกษาหรือลูกค้าใหม่ (Customer Acquisition) ให้กับสถาบันการศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครได้ และบุคลากรผู้ให้บริการต้องพยายามกระทำทุกวิถีทางที่จะเพิ่มนักศึกษาใหม่ เพราะเป็นการสร้างความเจริญรุ่งเรืองให้แก่หน่วยงานคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้วยการมีจำนวนนักศึกษาใหม่เพิ่มมากขึ้นซึ่งจะเป็นตัวชี้วัดคุณภาพการให้บริการอย่างหนึ่งอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ระบุว่าภาครัฐมุ่งเน้นการพัฒนาการศึกษา สาธารณสุข แรงงาน สังคม และสิ่งแวดล้อมในอนุภูมิภาค GMS เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ที่มุ่งเน้นการพัฒนาภายใต้กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง 6 ประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560) ซึ่งยุทธศาสตร์นี้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครในยุทธศาสตร์ที่ 1 ในด้านการพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล เพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนด้วยเทคโนโลยี มีการเรียนการสอนที่ทันสมัยและพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยและสอดคล้อง กับความต้องการของประเทศและกลุ่มประเทศอาเซียน ที่ได้รับการรับรองจากสมาคมวิชาชีพ (กองนโยบายและแผน, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร, 2560)

ดังนั้นในการที่จะพัฒนาการศึกษาของไทยให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล เพื่อยกระดับศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ของประเทศไทย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในฐานะที่เป็นสถาบันอุดมศึกษาจึงจำเป็นต้องจัดหลักสูตรการเรียนรู้ให้ทันสมัย มุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้มีคุณภาพอย่างยั่งยืนสามารถแข่งขันได้ในระดับภูมิภาคอาเซียน และระดับโลก คณะศิลปศาสตร์เป็นคณะที่มีการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตวิชาชีพผู้มีความรู้ มีความเป็นเลิศทางวิชาการด้านศิลปศาสตร์ มีความรู้คู่เทคโนโลยี ตามคุณภาพมาตรฐานสากล เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่อาชีพที่เหมาะสม ส่งเสริมสนับสนุนการสร้างงานวิจัยและนวัตกรรม การศึกษาของคณะ สร้างองค์ความรู้ใหม่ เพื่อถ่ายทอด และสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ภาคการผลิต การบริการ และชุมชน (วัชระ โพธิ์สรณ์, 2558) คณะศิลปศาสตร์จึงเป็นคณะที่มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ยุทธศาสตร์ที่ 1 ในการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

หลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มุ่งผลิตบัณฑิตที่มีทักษะ ความรู้ทางวิชาการ และทักษะทางวิชาชีพในศาสตร์ทางการท่องเที่ยว พัฒนาตนเองให้มีความทันสมัยและตรงตามมาตรฐานสากล มีความสามารถในการวิเคราะห์สถานการณ์ และสามารถแก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสม มีจิตวิทยา จริยธรรม จรรยาบรรณ และทัศนคติในการประกอบวิชาชีพ ด้านมัคคุเทศก์ ธุรกิจนำเที่ยว และบริการเชิงสร้างสรรค์ เพื่อการมีอาชีพอิสระและพัฒนาอาชีพสู่การแข่งขันโดยการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและภาษาต่างประเทศ และสามารถใช้หลักพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ในการประมวลและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการทำงาน(สาขาวิชาการท่องเที่ยว, 2556)

หลักสูตรสาขาวิชาการโรงแรม คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มุ่งผลิตบัณฑิตสาขาวิชาการโรงแรม ให้เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถควบคู่คุณธรรม มีการบูรณาการเชิงประยุกต์ในศาสตร์ต่างๆ ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ สามารถวิเคราะห์และวางแผนเพื่อพัฒนาทรัพยากรทางด้านอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและโรงแรม ธุรกิจบริการ และการสื่อสารภาษาต่างประเทศ (สาขาวิชาการโรงแรม, 2556)

หลักสูตรสาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มุ่งผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถทางการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารในระดับสากล บูรณาการความรู้ทางภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณธรรม สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างเหมาะสม และสามารถพัฒนาตนเองใหม่มีความทันสมัยและตรงตามมาตรฐานสากล (สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารสากล, 2556)

ความสำคัญและสภาพปัญหา

ในกระแสโลกาภิวัตน์และเข้าสู่ยุคที่เรียกว่า ยุคข้อมูลข่าวสาร (Information Age) ซึ่งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในหลาย ๆ ด้านไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และเทคโนโลยี โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านเศรษฐกิจที่เรียกว่า “เศรษฐกิจไร้พรมแดน” (Borderless Economy) ก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี และส่งผลให้การสื่อสารข้อมูล ข่าวสาร เป็นไปอย่างรวดเร็วจึงทำให้แต่ละสถาบันการศึกษาของรัฐมองเห็นความสำคัญในการนำเทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้กันอย่างแพร่หลายเพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของสถาบันการศึกษาให้มากขึ้นตลอดจนอำนวยความสะดวกในด้านข้อมูลข่าวสารที่รวดเร็วยิ่งขึ้น ถึงแม้งบประมาณในการลงทุนจะสูงก็ตาม โดยแต่ละสถาบันการศึกษาของรัฐคาดหวังว่างบประมาณที่ลงทุนไปนั้น จะเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลให้กับองค์การได้อย่างคุ้มค่า สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่สถาบันการศึกษาของรัฐควรคำนึงถึง คือการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งปัจจุบันมีความสำคัญมาก เนื่องจากทรัพยากรมนุษย์เป็นปัจจัยสำคัญในการผลักดันให้งานต่าง ๆ บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของแต่ละองค์การกำหนด ซึ่งสิ่งสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีความรู้ (Knowledge) ทักษะ (Skill) ทศนคติ (Attitude) ที่เห็นผลได้รวดเร็ว และประหยัดค่าใช้จ่าย คือการฝึกอบรมบุคลากรในทุก ๆ ด้านมหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ของภาครัฐ มีหัวใจสำคัญหลักในการให้บริการกับนักศึกษาและบุคคลผู้มารับบริการทั้งจากหน่วยงานภายในและภายนอกขององค์การ ซึ่งการพัฒนาบุคลากรในองค์การต่าง ๆ ไม่ได้อยู่ที่ประสิทธิภาพของเครื่องมือหรือวิธีการที่นำมาใช้ในการพัฒนาเท่านั้นแต่ขึ้นอยู่กับว่าองค์การได้พัฒนาบุคลากรถูกที่ถูกจุดหรือไม่ ถ้าจะพูดง่าย ๆ แบบภาษาชาวบ้านก็คือ เภาถูกที่คันหรือไม่ หลายองค์การได้นำเอาเครื่องมือการบริหารจัดการที่ทันสมัยจากต่างประเทศเข้ามาใช้ แต่สุดท้ายปัญหาการบริหารคนก็ยังคงมีอยู่เหมือนกัน เพราะจัดยาไม่ตรงกับโรคหรือไม่ก็ไม่รู้สาเหตุที่แท้จริงของโรคคืออะไร ซึ่งในการประเมินระดับของปัญหาในการให้บริการต้องมีความแน่ใจเมื่อแน่ใจว่า ปัญหาในการให้บริการของคนในองค์การถูกต้อง และสะท้อนความเป็นจริงแล้ว ขั้นตอนต่อมาคือ การประเมินระดับของปัญหาว่ารุนแรงมากน้อยเพียงใด ปัญหานั้นเกิดขึ้นมานานหรือยัง ปัญหานั้น ๆ ส่งผลกระทบโดยตรงหรือโดยอ้อมต่อองค์การ อะไรบ้าง อย่างไร ระดับไหน นอกจากนี้ อาจจะต้องมาจัดลำดับความสำคัญของปัญหาที่ประเมินได้ด้วยว่า ปัญหาควรจะดำเนินการแก้ไข หรือพัฒนาเร่งด่วนกว่ากัน ปัญหาไหนที่ต้องแก้ก่อนปัญหาหนึ่งก่อน จึงจะดำเนินการแก้ไขหรือพัฒนาได้ เช่น การที่จะพัฒนาความสามารถของบุคลากรได้ จะต้องแก้ปัญหาคือชีวิตส่วนตัวของบุคลากร ที่ส่งผลกระทบต่อกันให้ได้ก่อน ซึ่งในระดับมหาวิทยาลัยและสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ของภาครัฐจะมีหน่วยงานที่รองรับในการให้บริการต่าง ๆ ในแต่ละด้านกับนักศึกษา ซึ่งมีประเด็นในแต่ละหน่วยงานต่าง ๆ ของสถาบันการศึกษาที่ผู้วิจัยได้พบว่ามีปัจจัยปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการเรียนการสอนของในหลักสูตรที่เปิดสอนของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในการให้บริการกับนักศึกษา

ด้วยเหตุนี้เพื่อให้คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ได้ทราบความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโท สาขารัฐประศาสนศาสตร์ และตระหนักถึงความจำเป็นและความสำคัญที่จะเปิดเรียนหลักสูตรดังกล่าว ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ในเขตรับผิดชอบและให้บริการ ภาคกลางตอนล่าง ผลสำรวจจากงานวิจัยนี้สามารถนำมาเป็นข้อมูลขั้นต้นในการเปิดหลักสูตรปริญญาโท รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (ร.ป.ม.) ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ในการเปิดหลักสูตรปริญญาโทสาขารัฐประศาสนศาสตร์ เพิ่มความรู้ มีเจตคติที่ดีในภาครัฐและเอกชน ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาวิจัยเพื่อทราบถึงการตัดสินใจเลือกเรียนระดับปริญญาโท คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์มีดังต่อไปนี้

คำถามในการวิจัย

ประการแรก ปัจจัยอะไรที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจเลือกเรียนคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ประการที่สอง หลังจากเข้ามาศึกษาในคณะบริหารธุรกิจแล้วมีความพึงพอใจของนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ประการที่สาม นักศึกษามีปัญหาและข้อเสนอแนะอย่างไร เพื่อที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จะได้ดำเนินการนำไปปรับปรุงและแก้ไขเพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการให้มีการเปิดหลักสูตรปริญญาโท คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

2. เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการหลักสูตรปริญญาโท คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรในการศึกษาได้แก่ กลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาศาสตรบัณฑิตและกลุ่มบุคคลที่มีความรู้ ประสบการณ์ในด้านการเมืองการปกครอง การบริหารภาครัฐและเอกชน

กลุ่มตัวอย่างได้แก่ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ตัวแทนกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาสตรบัณฑิต ผู้มีความสนใจในการศึกษาต่อระดับปริญญาโท ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการเปิดหลักสูตรปริญญาโท คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครจำนวน 300 คน และตัวแทนอาจารย์ และกลุ่มบุคคลที่มีความรู้ ประสบการณ์ในด้านการเมืองการปกครองการบริหารราชการแผ่นดินการบริหารภาครัฐและเอกชน จำนวน 15 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

1 ตัวแปรอิสระ

สถานภาพของกลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ รายได้ ภูมิลำเนา หลักสูตรที่สำเร็จการศึกษา

2 ตัวแปรตาม

ความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาโท คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร และลักษณะของหลักสูตรที่เป็นความต้องการของผู้สนใจศึกษาต่อ ประกอบด้วย รูปแบบหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร และการบริหารหลักสูตร

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

1. การวิจัยครั้งนี้เน้นการศึกษาเพื่อต้องการทราบถึงวัตถุประสงค์และปัจจัยที่แท้จริงว่านักศึกษามีเหตุผลหรือแนวความคิดใดบ้างในการตัดสินใจเลือกเรียนหลักสูตรปริญญาโท ที่คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยเนื้อหาที่ศึกษาจะครอบคลุมถึงปัจจัยต่างๆ ในหลายๆ ด้านเช่น

ชื่อเสียงสถาบัน อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ ทำเลที่ตั้ง เนื้อหาหลักสูตร การยอมรับทางสังคม ค่าใช้จ่ายในการเรียน เป็นต้น ซึ่งผู้วิจัยคาดหวังว่าผลการวิจัยจะสามารถนำไปปรับปรุงและพัฒนาในด้านการศึกษาต่อไปในอนาคต

2. การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยคาดหวังว่าจะทราบความพึงพอใจของนักศึกษาว่าเมื่อเข้ามาศึกษาแล้วสิ่งที่ได้รับพึงพอใจมากน้อยแค่ไหน ตรงกับที่คาดหวังไว้ก่อนเรียนหรือไม่อย่างไร ซึ่งผู้วิจัยมองในหลายมิติไม่ว่าจะเป็นความรู้ที่ได้รับ สภาพแวดล้อม หรือแม้กระทั่งความสัมพันธ์ในหมู่อาจารย์และนักศึกษาเป็นอย่างไร ดังนั้นจึงคาดหวังว่าผลการวิจัยจะสามารถทำให้คณะศิลปศาสตร์ทราบว่าผู้ที่ตัดสินใจเลือกเรียนปริญญาโทคิดอย่างไรต่อการมาศึกษา ณ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เพื่อจะได้นำไปเป็นแนวทางการเปิดหลักสูตรดังกล่าวในอนาคต

3. เนื่องจากปัจจุบันสถาบันที่เปิดสอนในระดับปริญญาโทปัจจุบันมีเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) ดังนั้น หากมองในเชิงพื้นที่และธุรกิจจะเห็นว่ามีการแข่งขันกันสูง ดังนั้นแต่ละมหาวิทยาลัยฯ ต้องมีการพัฒนาด้านต่างๆ และมีกลยุทธ์ในการรับสมัครนักศึกษา อีกทั้งในด้านเทคโนโลยีต่าง ๆ ล้วนแล้วแต่ต้องมีการพัฒนา การประชาสัมพันธ์หลักสูตร ดังนั้นการทำวิจัยในเรื่องนี้สามารถทำให้คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ทราบว่าผู้ที่สนใจจะศึกษาต่อระดับปริญญาโทส่วนใหญ่มีความเห็นต่อคณะศิลปศาสตร์และหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรอย่างไร

4. เนื่องจากคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ไม่เคยเปิดหลักสูตรปริญญาโท ปัญหาที่ตามมาคือ ไม่มีหลักสูตรปริญญาตรีมารองรับสาขา ผู้วิจัยจึงกำหนดขอบเขตการศึกษาเฉพาะนักศึกษาที่สนใจจะเข้าเรียนในสาขารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คุณสมบัติเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสายสังคมศาสตร์และอื่นๆ ทุกสาขาวิชา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้เครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยศึกษาจากเอกสารศึกษา ค้นคว้า รวบรวม และประมวลผลงานรายงานทางวิชาการ เช่น ผลงานการวิจัย ตำราที่เกี่ยวข้อง แนวคิด ทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ ทฤษฎีความพึงพอใจ และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เอกสารราชการเครื่องมือที่ใช้ในการสำรวจข้อมูลคือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิด ข้อมูลเอกสารอ้างอิงต่าง ๆ เพื่อให้การออกแบบสอบถามเป็นไปในลักษณะที่ง่ายและสะดวกแก่ผู้ตอบแบบสอบถาม และครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์โดยแบ่งรายละเอียดของแบบสอบถามออกเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ อายุ การศึกษาสูงสุด สถานภาพที่ดำรงตำแหน่งในปัจจุบัน ประสบการณ์ในการทำงาน อาชีพ จำนวน 6 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลในการตัดสินใจการเลือกเรียนของนักศึกษาหลักสูตรปริญญาโท คณะบริหารธุรกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายปิดจำนวน 5 ข้อ และให้ผู้ตอบแบบสอบถามสามารถเลือกปัจจัยได้ตามลำดับความสำคัญจำนวน 1 ข้อ และเป็นแบบปลายเปิดจำนวน 1 ข้อ

ส่วนที่ 3 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับความพึงพอใจของนักศึกษาปริญญาโทที่ศึกษาในคณะบริหารธุรกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เป็นคำถามแบบปลายปิดจำนวน 5 ข้อ

ส่วนที่ 4 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคของนักศึกษาที่มีต่อหลักสูตรปริญญาโท คณะบริหารธุรกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร โดยแบบสอบถามจะเป็นคำถามปลายปิดให้ผู้ตอบได้แสดงความคิดเห็นจำนวน 10 ข้อ

ส่วนที่ 5 เป็นข้อเสนอแนะอื่น ๆ ที่ต้องระบุ โดยให้นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในทุกหลักสูตร ของคณะ
บริหารธุรกิจ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ โดยแบบสอบถามจะเป็นคำถามแบบปลายเปิดให้ผู้ตอบได้
แสดงความคิดเห็น จำนวน 2 ข้อ

นิยามคำศัพท์ที่สำคัญ

ในการศึกษา ความต้องการเปิดหลักสูตรปริญญาโท สาขารัฐประศาสนศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ผู้วิจัยได้กำหนดคำนิยามศัพท์เฉพาะ ไว้ดังนี้

1. **ความต้องการ** หมายถึง ช่องว่างระหว่างสิ่งที่เป็นอยู่กับสิ่งที่ควรจะเป็นหรือคาดหวังในอนาคตของ
บุคคล

2. **ความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโท** หมายถึง ความต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาที่สูง
กว่าระดับปริญญาตรี

3. **รูปแบบโครงสร้างหลักสูตร** หมายถึง โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม.)
คณะศิลปศาสตร์ ที่บัณฑิตมีความต้องการที่จะเข้าศึกษาต่อหากมีการเปิดสอนในคณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

4. **การบริหารหลักสูตร** หมายถึง ความต้องการเกี่ยวกับวิธีการคัดเลือกผู้ที่จะเข้าศึกษา ความต้องการ
เกี่ยวกับการจัดเวลาการเรียนการสอน และความต้องการเกี่ยวกับงบประมาณในการศึกษาในหลักสูตรปริญญา
โทการศึกษามหาบัณฑิต (ศศ.ม.) คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ประโยชน์ที่ได้รับ

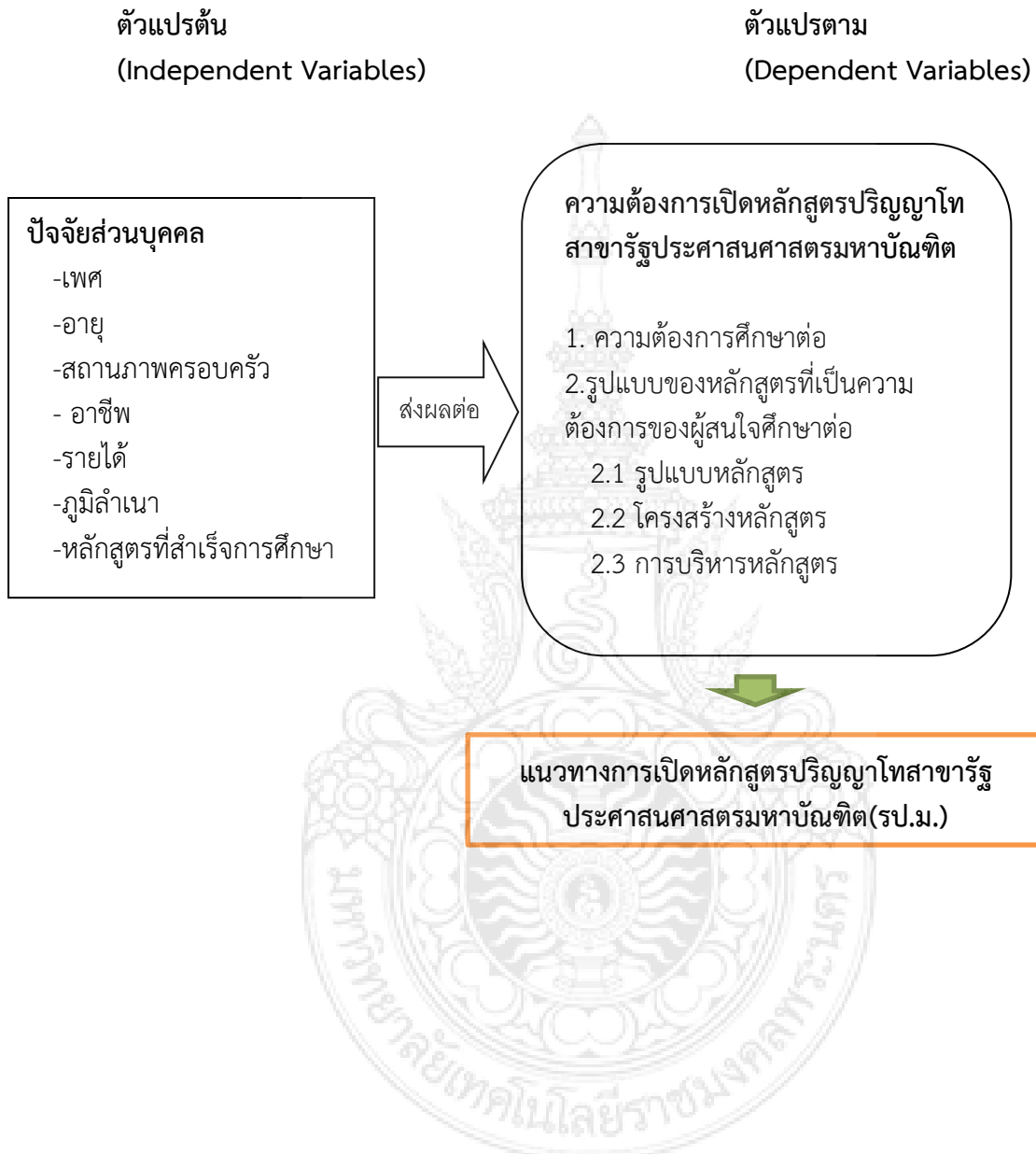
1. คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครได้ข้อมูลงานวิจัย เพื่อศึกษาการเปิด
หลักสูตรปริญญาโท คณะศิลปศาสตร์

2. มหาวิทยาลัยได้แนวทางการเปิดหลักสูตรปริญญาโท คณะศิลปศาสตร์ สาขารัฐประศาสนศาสตร์
มหาบัณฑิต (รป.ม.)

3. เป็นแนวทางในการจัดทำหลักสูตรปริญญาโท สาขารัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต (รป.ม.) คณะ
ศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

กรอบแนวความคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของ โคลเลอร์ อามstrong (Kotler & Armstrong 2006, p. 44 อ้างถึงใน สุรสิทธิ์ อินตะ, 2551: 26) ซึ่งสามารถวัดได้จากส่วนประสมทางการตลาด ท้องเที่ยว 4 ด้าน ประกอบด้วย ด้านสถานที่ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านบุคลากร มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย เพื่อเป็นแนวทางในการมีส่วนร่วมจัดการท่องเที่ยวตลาดน้ำวัดลำพญาจังหวัดนครปฐมอย่างยั่งยืน ดังภาพต่อไปนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่องความต้องการเปิดหลักสูตรปริญญาโท สาขารัฐประศาสนศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิด การตั้งสมมุติฐานการวิจัย และใช้ในการอธิบายความคาดหวัง และความพึงพอใจก่อนและหลังเข้ามาศึกษาต่อในคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยแบ่งเป็นประเด็นที่สำคัญในการศึกษาคือในด้านการเรียนการสอน ด้านการสังคมกลุ่มเพื่อน ด้านกิจกรรมนักศึกษา ด้านบริการนักศึกษา ด้านอาคารสถานที่ โดยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

- 2.1 ความหมายของความคาดหวัง
- 2.2 ความหมายของความพึงพอใจ
- 2.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง
- 2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมทางการศึกษา
- 2.5 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)
- 2.6 ประวัติคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
- 2.7 ความสำคัญของความต้องการเปิดหลักสูตรปริญญาโท คณะศิลปศาสตร์
- 2.8 โครงสร้างหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.)
- 2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ความหมายของความคาดหวัง

นักวิชาการและผู้รู้หลายท่านได้ให้ความหมายของความคาดหวังไว้ ดังนี้

สุรางค์ จันทร์เอม (2524: 128, อ้างใน รักชนก โสภภาพิศ, 2524: 65) กล่าวว่าความคาดหวังคืออันดับของจุดหมายที่ตั้งไว้เป็นความคาดหวังที่น่าจะเป็นไปได้ ชีวิตของคนเราทุกคนย่อมขึ้นอยู่กับความคาดหวังด้วยกันทั้งสิ้น พฤติกรรมทุกอย่างที่บุคคลแสดงออกในปัจจุบัน เราย่อมคาดหวังผลในอนาคตฉะนั้นความคาดหวังจึงเป็นผลมาจากประสบการณ์ในอดีตของบุคคล

สุณีย์ ธีรดากร (2525: 92, อ้างใน รักชนก โสภภาพิศ, 2542: 6) ให้ความหมาย ของความคาดหวังที่เกี่ยวข้องและสัมพันธ์กับสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตจริงของคนว่า ความคาดหวัง คือ “การทำนายเหตุการณ์ว่า จะมีอะไรเกิดขึ้นบ้าง การคาดหวังจะเกิดได้ก็ต่อเมื่อสิ่งนั้นเป็นสิ่งที่เราเคยมีประสบการณ์เดิมมาก่อน...”

สุณีย์ ธีรดากร (2524: 208) กล่าวว่า ความคาดหวัง คือ ความคาดหวังว่าพฤติกรรมนั้นจะเป็นสาเหตุให้ไป ถึงเป้าหมายที่ตั้งใจไว้ ความคาดหวังในความหมายที่เป็นลักษณะทางจิตวิทยา ซึ่งมีได้เจาะจงที่การกระทำอย่างเดียว แต่จะรวมถึงแรงจูงใจ ความเชื่อ ความรู้สึก ทศนคติและค่านิยมด้วย (พิสิฐ มหามงคล 2546 : 17-20)

Finn (1921: 15-16) กล่าวว่า ความคาดหวัง หมายถึง การประเมินค่าบุคคลหรือตนเองด้านจิตวิญญาณ และใช้ความคาดหวังนั้นมาเป็นแนวทางในการกำหนดพฤติกรรมที่จะมีต่อบุคคลที่ตนคาดหวังหรือตนเองในลักษณะที่ตนคิดว่าถูกต้อง

Getzels และคณะ (1968: 45-47) กล่าวว่าความคาดหวังของบุคคลย่อมแตกต่างกันไปเพราะคนเราต่างมีความคิดและความต้องการแตกต่างกัน พฤติกรรมทางสังคมของบุคคลจึงแตกต่างกันออกไปด้วย

De Cecco (1967: 80-82) กล่าวว่า การกำหนดความคาดหวังของบุคคล ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ เพราะความคาดหวังเป็นเรื่องของความรู้สึกนึกคิด และการคาดการณ์ของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด โดยสิ่งนั้นๆ อาจจะเป็นรูปธรรมหรือนามธรรมก็ได้ และเป็นการประเมินค่าโดยใช้มาตรฐานของตนเองเป็นเครื่องวัด การคาดการณ์หรือคาดหวังของแต่ละบุคคลจึงแตกต่างกันออกไปทั้งนี้ขึ้นอยู่กับภูมิหลังประสบการณ์ ความเข้าใจ และการเห็นค่าของความสำเร็จ

Son (1988:21) กล่าวว่า ความคาดหวังเป็นเป็นการคาดการณ์ล่วงหน้าและเชื่อว่าบางสิ่งบางอย่างจะเกิดขึ้น หรือเป็นความเชื่อว่าบางสิ่งบางอย่างควรจะเกิดขึ้น หรืออาจจะเกิดขึ้น Clay (1988:252) กล่าวถึงความคาดหวังต่อการกระทำ หรือสถานการณ์ว่าเป็นการคาดการณ์ล่วงหน้าถึงอนาคตที่ดี หรือเป็นความมุ่งหวังที่ติงามเป็นระดับหรือค่าความน่าจะเป็นของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่มุ่งหวังไว้

Oxford University (1989: 281) ให้ความหมายของความคาดหวังว่า เป็นสภาวะทางจิตซึ่งเป็นการรู้สึกรู้คิด หรือเป็นความคิดเห็นอย่างมีวิจารณ์ญาณของบุคคลที่คาดคะเน หรือคาดการณ์ล่วงหน้าต่อบางอย่างว่าควรจะมี ควรจะเป็น หรือควรที่จะเกิดขึ้น

Mondy และคณะ (1990 อ้างถึงใน พิสิฐ มหามงคล, 2546: 20) ได้ให้ความหมายของความคาดหวังว่า เป็นการคาดการณ์ของบุคคลต่อสิ่งต่างๆ โดยบุคคลจะใช้ประสบการณ์ที่เคยประสบมาเป็นปัจจัยในการกำหนดความคาดหวัง ความคาดหวังจึงเป็นความรู้สึกความคิดเห็น การรับรู้ การตีความหรือการคาดการณ์ต่อสิ่งต่างๆ ที่ยังไม่เกิดขึ้น พฤติกรรมการแสดงออกของบุคคลจึงเป็นไปตามผลลัพธ์ของความคาดหวังที่ตั้งไว้

จากความหมายความคาดหวังข้างต้นสรุปได้ว่า ความคาดหวังเป็นระดับพฤติกรรมของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ที่อาศัยประสบการณ์เดิมของตนในการตัดสินใจสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ที่จะไปให้ถึงเป้าหมายที่กำหนดหรือต้องการให้เป็นไปตามความต้องการของตน

2.2 ความหมายของความพึงพอใจ

การศึกษาถึงความพึงพอใจมักนิยามศึกษากันใน 2 มิติ คือ มิติในด้านความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงาน (job satisfaction) หรือ ผู้ให้บริการ (service provider) และมิติในด้านความพึงพอใจในการรับบริการ (service satisfaction) หรือ ผู้รับบริการ (customer) ในการศึกษาครั้งนี้ได้ทำการศึกษาถึงคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในฐานะที่เป็นผู้ให้บริการทางการศึกษา และศึกษาถึงความพึงพอใจของนักศึกษาของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครในฐานะที่เป็นลูกค้า หรือ ผู้รับบริการทางการศึกษาโดยมีผู้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ ดังนี้

Oskamps (1984 อ้างใน อรรวรรณ เมฆทัศน์, 2543: 3) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ 3 นัย คือ

- 1) ความพึงพอใจ หมายถึง สถานการณ์ที่เป็นผลจากการปฏิบัติการจริง ได้เป็นไปตามที่บุคคลที่คาดหวังไว้
- 2) ความพึงพอใจ หมายถึง ระดับของความสำเร็จที่เป็นไปตามความต้องการ
- 3) ความพึงพอใจ หมายถึง การทำงานได้เป็นไปตามหรือสนองต่อคุณค่าของบุคคล

อุทัยพรรณ สุดใจ (2545: 7) ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึกหรือทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยอาจจะเป็นไปในเชิงประเมินค่า ว่าความรู้สึกหรือทัศนคติต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดนั้นเป็นไปในทางบวกหรือทางลบ

อัฐพร มาขำ (2543: 29) ได้ให้ความหมายว่า ความพึงพอใจ หมายถึง ทัศนคติหรือระดับความพึงพอใจของบุคคลต่อกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพของกิจกรรมนั้น ๆ โดยเกิดจากพื้นฐานของการรับรู้ ค่านิยมและประสบการณ์ที่แต่ละบุคคลได้รับ ระดับของความพึงพอใจจะเกิดขึ้นเมื่อกิจกรรมนั้นๆ สามารถตอบสนองความต้องการแก่บุคคลนั้นได้

Tiffin and McCormick (1965 อ้างใน ลดาวัลย์ ทรัพย์อยู่, 2543: 9) กล่าวว่าความพึงพอใจเป็นแรงจูงใจของมนุษย์ที่ตั้งอยู่บนความต้องการขั้นพื้นฐาน (basic needs) ที่มีความหมายเกี่ยวข้องกันอย่างใกล้ชิดกับผลสัมฤทธิ์และแรงจูงใจ (incentive) และพยายามหลีกเลี่ยงสิ่งที่ไม่ต้องการ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542 ได้ให้ความหมายของคำว่า “พึง” หมายความว่าถึงสิ่งที่ควรจะเป็น การยอมตาม ความจำเป็น คำว่า “พอใจ” หมายความว่าถึง ควรแก่ความต้องการ เต็มที่เท่าที่จำเป็น สมใจ ดังนั้น ความหมายของความพึงพอใจซึ่งสรุปได้ว่าความพึงพอใจคือ สิ่งที่จะเป็นไปตามความต้องการ ความพึงพอใจจึงเป็นผลของการแสดงออกของทัศนคติของบุคคลอีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งเป็นความรู้สึกเอนเอียงของจิตใจที่มีประสบการณ์ที่มนุษย์เราได้รับ อาจจะมีมากหรือน้อยก็ได้ และเป็นความรู้สึกที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งเป็นไปได้ทั้งทางบวกและทางลบ แต่ถ้าเมื่อใดสิ่งนั้นสามารถตอบสนองความต้องการหรือทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้ ก็จะเกิดความรู้สึกทางบวกเป็นความรู้สึกที่พึงพอใจ แต่ในทางตรงกันข้าม ถ้าสิ่งนั้นสร้างความรู้สึกผิดหวังไม่บรรลุจุดมุ่งหมาย ก็จะทำให้เกิดความรู้สึกทางลบเป็นความรู้สึกไม่พึงพอใจ

2.3 ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.3.1 ทฤษฎีลำดับขั้นความต้องการ

Abraham S. Maslow (quoted in Robbins, 2001, p. 157) ได้แบ่งความต้องการของมนุษย์ (Hierarchy of needs theory) ตั้งแต่ระดับต่ำสุดถึงระดับสูงสุด เป็น 5 ชั้น โดย มาสโลว์ ได้จำแนกความต้องการทั้ง 5 ชั้นของมนุษย์เป็น 2 ระดับใหญ่ ๆ คือ ระดับต่ำ (Lower-order) ได้แก่ ความต้องการทางกายภาพ และความต้องการความมั่นคง สำหรับความต้องการในระดับสูง (Higher-order Needs) ได้แก่ ความต้องการทางสังคม ความต้องการได้รับการยกย่อง และความต้องการความสำเร็จในชีวิต ซึ่งความแตกต่างของความต้องการทั้ง 2 ระดับ คือ ความต้องการในระดับสูงเป็นความพึงพอใจที่เกิดขึ้นภายในตัวบุคคล ขณะที่ความต้องการในระดับต่ำ เป็นความพึงพอใจที่เกิดจากภายนอก เช่น ค่าตอบแทน เป็นต้น

1) ความต้องการระดับกายภาพ (Physiological Needs) เป็นความต้องการทางร่างกายขั้นพื้นฐานของมนุษย์และเป็นสิ่งที่จำเป็นที่สุดสำหรับการดำรงชีวิต ความต้องการเหล่านี้ ได้แก่ อากาศ น้ำ เครื่องนุ่งห่ม ยารักษาโรค ที่อยู่อาศัย ความต้องการทางเพศ เป็นต้น มนุษย์จะมีความต้องการในลำดับถัดไปเมื่อความต้องการระดับกายภาพได้รับการตอบสนองแล้ว ดังนั้น ในขั้นแรกองค์กรจะต้องตอบสนองความต้องการของพนักงานโดยการจ่ายค่าจ้างและผลตอบแทนเพื่อให้พนักงานสามารถนำเงินไปใช้จ่ายเพื่อแสวงหาสิ่งจำเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตของแต่ละคน

2) ความต้องการความมั่นคงปลอดภัย (Safety or Security Needs) เมื่อความต้องการด้านร่างกายได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการความมั่นคงปลอดภัยก็จะเข้ามามีบทบาทในพฤติกรรมของมนุษย์ ความปลอดภัยดังกล่าวมี 2 รูปแบบ คือ ความต้องการความมั่นคงปลอดภัยทางด้านร่างกาย และความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจ ซึ่งความต้องการความมั่นคงปลอดภัยทางด้านร่างกาย ได้แก่ การมีความปลอดภัยในชีวิต การมีสุขภาพดี เป็นต้น ส่วนความมั่นคงทางเศรษฐกิจ ได้แก่ การมีอาชีพการงานมั่นคง การทำงานที่มีหลักประกันอย่างเพียงพอจะมีผลต่อการตัดสินใจในการทำงานต่อไปอันจะเป็นข้อมูลในการตัดสินใจลาออกจากงานหรือการ

พิจารณาเลือกงานใหม่ แต่ตราบดีที่ความต้องการด้านร่างกายยังไม่ได้รับการตอบสนอง ความต้องการที่จะได้รับความมั่นคงปลอดภัยก็ค่อนข้างน้อย

3) ความต้องการทางสังคม (Social Needs) เมื่อความต้องการทั้ง 2 ประการได้รับการตอบสนองแล้ว ความต้องการในระดับที่สูงกว่า จะเข้ามามีบทบาทต่อพฤติกรรมของมนุษย์ ความต้องการทางสังคมได้แก่ ความต้องการการยอมรับในผลงาน ความเอื้ออาทร ความเป็นมิตรที่ดี ความมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและความรักจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน องค์การสามารถตอบสนองความต้องการของพนักงานได้โดยการให้ลูกจ้างมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น ให้ลูกจ้างทำงานเป็นกระบวนการกลุ่ม (Group Process) และมีลักษณะเป็นการร่วมมือร่วมใจ (Collaboration) ในการทำงานมากกว่าที่จะมุ่งการแข่งขัน (Competition) ตลอดจนองค์การต้องมองเห็นคุณค่าของบุคลากร ยอมรับความคิดเห็นของเขาเหล่านั้นด้วย การยกย่องชมเชยเมื่อมีโอกาสอันควร

4) ความต้องการได้รับการยกย่องสรรเสริญในสังคม (Esteem Needs) หมายถึง ความเชื่อมั่นในตนเอง ความสำเร็จ ความรู้ ความสามารถ การนับถือตนเอง ความเป็นอิสระและเสรีภาพในการทำงาน ตลอดจนต้องการมีฐานะเด่นและเป็นที่ยอมรับนับถือของคนทั้งหลาย การมีตำแหน่งสูงในองค์การ หรือการที่สามารถใกล้ชิดบุคคลสำคัญ ๆ ล้วนเป็นการส่งเสริมให้ฐานะของบุคคลเด่นขึ้นทั้งสิ้น

5) ความต้องการความสำเร็จในชีวิต (Self-actualization Needs) เมื่อมนุษย์ได้รับการตอบสนองทั้ง 4 ระดับแล้ว มนุษย์จะทำงานเพื่องานคือ อยากรู้ว่าตนมีศักยภาพแค่ไหน และพยายามพัฒนาศักยภาพของตนไปสู่จุดสูงสุด การทำงานเกิดจากสนใจและรักในงานที่ทำ และทำเพราะได้มีโอกาสพัฒนาศักยภาพของตนให้ถึงจุดสูงสุด

สามเหลี่ยมแสดงลำดับชั้นความต้องการ

ที่มา : Abraham S. Maslow

2.3.2 แนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจ

1. ความหมายของการตัดสินใจ นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่า การตัดสินใจ (Decision) ไว้ต่างกัน ดังนี้

ภูมิจิตร ศรีวงษ์ราช (2541, หน้า 9) การตัดสินใจ คือ การพิจารณาไตร่ตรอง จริ่งใจตัดสินใจ หรือตกลงใจของบุคคลหรือกลุ่มบุคคลในการเลือกปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งที่เล็งเห็นว่าดีที่สุดในขณะนั้น หรือได้ประโยชน์มากที่สุด จากบรรดาทางเลือกต่าง ๆ ที่มีอยู่หลายทางเลือกเพื่อที่จะใช้เป็นแนวทางปฏิบัติอันจะนำไปสู่เป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างสัมฤทธิ์ผล

แสวง รัตนมงคลมาศ (2537, หน้า 73) ได้ให้ความหมายของคำว่า การตัดสินใจ คือ การเลือกบนทางเลือก (Choice of Alternative) ซึ่งทางเลือกนั้น จะต้อง มี ดังนี้

1. เป้าหมายหรือจุดประสงค์ เป้าหมายหรือจุดประสงค์ (Goals) ความมุ่งหมายเพื่อให้บรรลุผลนั้น ผู้กระทำต้องมีการกำหนดเป้าหมายไว้ก่อนล่วงหน้า

2. ความเชื่อ (Belief Orientation) เกิดจากความคิด ความรู้ในเรื่องนั้น ที่จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจ และการเลือกกระทำทางสังคม

3. ค่านิยม (Value Standard) คือ สิ่งที่บุคคลยึดถือเป็นเครื่องช่วยในการตัดสินใจและกำหนดการกระทำของตนเอง ค่านิยมนั้นเป็นลักษณะความเชื่ออย่างหนึ่งแต่มีลักษณะถาวรโดยเชื่อว่าวิธีปฏิบัติบางอย่าง เป็นสิ่งที่ตัวเองหรือสังคมเห็นดี เห็นชอบ สมควรที่จะยึดถือและปฏิบัติมากกว่าวิธีปฏิบัติอย่างอื่น

4. นิสัยและธรรมเนียม (Habits and Customs) คือ แบบอย่างพฤติกรรมที่สังคมกำหนดไว้แล้วสืบต่อกันมาด้วยประเพณี

5. การคาดหวัง (Expectation) คือ ท่าทีของบุคคลอื่นที่มีผลต่อพฤติกรรมของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับตัว โดยการคาดหวังหรือต้องการให้บุคคลนั้นประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ตนต้องการ

คาร์ทและโรเซนวิซิง (Kast & Rosenzweig, 1974, p. 358 อ้างถึงใน ภูมิจิตร ศรีวงษ์ราช, 2541, หน้า 9) ให้ความหมายของการตัดสินใจไว้ว่า คือ การกำหนดแนวคิดขึ้นมาโดยมีทางเลือกสองทาง หรือมากกว่านั้นขึ้นไป ที่ผู้ตัดสินใจจะต้องหาทางเลือกทางหนึ่งอย่างรอบคอบในการปฏิบัติงานในองค์การนั้น บรรดากิจกรรมเกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหา มักเรียกว่า การตัดสินใจ

โกวิทย์ สิงสนันท์ (2539, หน้า 3) ได้ให้ข้อสรุปเกี่ยวกับการตัดสินใจว่า การตัดสินใจเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงสถานะที่ผู้ตัดสินใจมีตัวเลือกหลาย ๆ ตัว และเขาจะต้องทำการเปรียบเทียบผลที่เกิดจากตัวเลือกต่าง ๆ ก่อนที่จะตัดสินใจเลือกทางใดทางหนึ่งเพื่อนำไปลงมือปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์บางอย่างที่เขาต้องการ

ติน ปรัชญพฤทธิ (2542, หน้า 106) ได้ให้ความหมายของการตัดสินใจไว้ว่า เป็นการเลือกดำเนินการหรือไม่ดำเนินการที่เห็นว่าดีที่สุดหรือเลวที่สุดจากทางเลือกหลาย ๆ ทาง โดยมีขั้นตอนการตัดสินใจ ดังนี้

1. การทำความเข้าใจในปัญหาและข้อเท็จจริงต่าง ๆ
2. การรวบรวมข่าวสารและข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจ
3. การวิเคราะห์ข่าวสารและข้อมูลแล้วนำมาพิจารณา
4. การเลือกปฏิบัติที่ดีที่สุดเพียงทางปฏิบัติเดียว
5. การดำเนินการให้เป็นไปตามผลของการตัดสินใจ
6. การติดตามและประเมินผลของการดำเนินการ

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ (2541, หน้า 80) ได้ให้ความหมายของการตัดสินใจว่า เป็นวิธีการที่บุคคลควรประพฤติเพื่อให้ได้ผลสูงสุด ซึ่งได้สรุปรูปแบบการตัดสินใจที่เหมาะสมไว้ 8 ขั้นตอนดังนี้

1. ค้นหาความต้องการในการตัดสินใจ
2. สร้างเกณฑ์ในการตัดสินใจ
3. แบ่งน้ำหนักในแต่ละเกณฑ์
4. พัฒนาทางเลือก
5. ประเมินผลทางเลือก
6. เลือกทางเลือกที่ดีที่สุด

รูปแบบการตัดสินใจที่เหมาะสม คือ วิธีการที่ใช้ในการตัดสินใจโดยใช้หลักความมีเหตุมีผลการเลือกทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดโดยใช้หลักเหตุผลในการตัดสินใจ สามารถทำให้การตัดสินใจมีความเป็นจริงสมเหตุสมผล ทั้งนี้ต้องมีเป้าหมายที่ชัดเจน และต้องมีขั้นตอนการตัดสินใจให้เป็นไปตามเป้าหมายสูงสุด 6 ประการคือ

1. การวางเป้าหมายให้ถูกต้องเพื่อให้ได้กาตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสมสูงสุด
2. รู้ทางเลือกทั้งหมด
3. ทำสิ่งที่ชอบให้ชัดเจน
4. ทำสิ่งที่ชอบให้มั่นคง
5. ต้องทำให้ได้ผลลัพธ์หรือประโยชน์สูงสุด

อาจสรุปได้ว่า การตัดสินใจ คือ การเลือกดำเนินการ หรือไม่ดำเนินการโดยคำนึงถึงสิ่งที่เหมาะสมและดีที่สุด เพื่อให้สามารถได้ผลสูงสุดและการเลือกนี้จะต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่มีอยู่หรือกำหนดขึ้น

2. ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ ทฤษฎีการตัดสินใจและการกระทำทางสังคม (The Multiple Factor Theory of Decision Making and Social Action)

Reeder (1971 อ้างถึงใน สุศรา ดิษฐากรณ์, 2535, หน้า 12- 16) ได้รวบรวมทฤษฎีทางสังคมวิทยาเพื่ออธิบายพฤติกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ ซึ่งเขาเห็นว่าโดยทั่วไปแล้ว รูปแบบ (Model) ทางด้านจิตวิทยาสังคมที่เกี่ยวกับการตัดสินใจในพฤติกรรมของมนุษย์นั้น นักสังคมวิทยาจะมองในแง่ของสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคม (Social – economics Status) ซึ่งถือว่า ปัจจัยภายนอกจะมีผลต่อการตัดสินใจแต่ ริตเตอร์เชื่อว่าปัจจัยภายนอกจริง ๆ แล้วไม่มีอิทธิพลโดยตรงต่อการตัดสินใจ ซึ่งแต่ละบุคคลจะแปลงสถานภาพทางเศรษฐกิจและสังคมเหล่านี้มาสู่ตัวคน ซึ่งจะอยู่ในรูปแบบของความเชื่อและความเชื่อไม่ทำให้บุคคลตัดสินใจเลือกกระทำพฤติกรรมนั้น ๆ ดังนั้น บุคคลอาจจะเลือกตัดสินใจกระทำพฤติกรรมอย่างเดียวกันแต่เหตุผลของการตัดสินใจอาจจะแตกต่างกัน ริตเตอร์จึงอธิบายเหตุผลในการกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งของมนุษย์ว่าเกิดจากปัจจัยดังต่อไปนี้

1. เป้าหมายหรือจุดประสงค์ (Goals) ความมุ่งหมายเพื่อการบรรลุผลนั้นผู้กระทำจะต้องมีการกำหนดเป้าหมายไว้ก่อนล่วงหน้า และพยายามที่จะกระทำทุกวิถีทางเพื่อที่จะให้บรรลุวัตถุประสงค์นั้น
2. ความเชื่อ (Belief Orientation) เกิดจากความคิด ความรู้ในเรื่องนั้น ๆ ที่จะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและการเลือกกระทำทางสังคม
3. ค่านิยม (Value Standard) คือ สิ่งที่บุคคลยึดถือให้เป็นเครื่องช่วยในการตัดสินใจกำหนดการกระทำของตนเอง ค่านิยมนั้นเป็นลักษณะความเชื่ออย่างหนึ่งแต่มีลักษณะถาวรโดยเชื่อว่าวิธีปฏิบัติบางอย่างเป็นสิ่งที่ดีหรือสังคมเห็นดี เห็นชอบ สมควรที่จะยึดถือปฏิบัติมากกว่าวิธีการปฏิบัติอย่างอื่น
4. นิสัยและธรรมเนียม (Habits and Customs) คือ แบบอย่างที่ยึดถือปฏิบัติไว้แล้ว และมีการสืบทอดต่อกันมาด้วยประเพณี
5. การคาดหวัง (Expectation) คือ ท่าทีของบุคคลอื่นที่มีผลต่อพฤติกรรมของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับตัว โดยความคาดหวังหรือต้องการให้บุคคลนั้น ประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ตนต้องการ
6. ข้อผูกพัน (Communication) คือ สิ่งที่ทำให้ผู้กระทำเชื่อว่าเขาจะมีความผูกพันที่จะต้องกระทำให้สอดคล้องกับสถานการณ์นั้น ๆ ข้อผูกพันจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและการกระทำทางสังคม
7. การบังคับ (Force) คือ ตัวที่จะช่วยกระตุ้นให้ผู้กระทำเกิดการตัดสินใจได้เร็วขึ้น
8. โอกาส (Opportunity) เป็นความคิดของผู้กระทำที่เชื่อว่า สถานการณ์ที่เกิดขึ้นจะช่วยให้มีโอกาสเลือกกระทำ

9. ความสามารถ (Ability) การที่ผู้กระทำรู้ถึงความสามารถของตนเอง ซึ่งก่อให้เกิดผลสำเร็จในเรื่องนั้น ๆ ได้ การตระหนักถึงความสามารถนี้จะนำไปสู่การตัดสินใจและการกระทำทางสังคม

10. การสนับสนุน (Support) คือ สิ่งที่ผู้กระทำรู้ว่าจะได้รับหรือคืออาจจะได้รับจากคนอื่น ๆ เช่น เมื่อนักเรียนเลือกเรียนในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานครนั้น จะต้องได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง เป็นต้น

3. กระบวนการตัดสินใจ

กระบวนการตัดสินใจเป็นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ โดยใช้หลักเชิงเหตุผล เป็นลักษณะของการหาทางออกที่ดีที่สุดเป็นพื้นฐาน

วุฒิชัย จ๋านง (2522, หน้า 25) ได้แบ่งขั้นตอนการตัดสินใจโดยถือแนวพิจารณาการแก้ไขปัญหา (Problem Solving Approach) เป็นเกณฑ์ในการพิจารณา โดยได้แบ่งเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นแสวงหาข้อมูลข่าวสาร (Data Collection) เนื่องจากปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นนั้นย่อมมีสาเหตุการเสาะแสวงหาข่าวสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหา คือ การเสาะหาสิ่งที่เป็นสาเหตุนั้นเพื่อมาเป็นองค์ประกอบในการตัดสินใจ และจะต้องกระทำการอย่างเป็นวิทยาศาสตร์ ทั้งในแง่ของการเก็บรวบรวมข้อมูล (Collective) และในแง่ของการวิเคราะห์ (Analysis) ซึ่งเป็นลักษณะและวิธีการเดียวกับการวิจัย

2. ขั้นตอนการวิเคราะห์ทางเลือก (Formulating Alternative) เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมากในกระบวนการตัดสินใจ เป็นการพยายามจะครอบคลุมวิธีทางที่จะแก้ไขปัญหาได้ในหลาย ๆ วิธี และจะต้องกำหนดให้ได้ในรูปธรรมหลักข้อเท็จจริงเป็นอย่างไรบ้าง และในทางปฏิบัติต้องสร้างฉากขึ้นมาก่อนว่าเรื่องนี้มีทางเลือกอะไรบ้างในทางเลือกนั้น ๆ มีข้อเท็จจริงรูปธรรมหลัก ๆ อะไรบ้าง

3. ขั้นตอนการวิเคราะห์ทางเลือก (Analysis Alternative) การวิเคราะห์ทางเลือกควรใช้ความเป็นจริงที่เป็นภาวะวิสัย (Objective Analysis) พยายามหลีกเลี่ยงการนำค่า (Value) ทั้งหลายมาเกี่ยวข้องในการวิเคราะห์

4. ขั้นตอนการเปรียบเทียบค่าทางเลือก (Value Comparison) ขั้นตอนนี้จะเป็นการเปรียบเทียบโดยนำค่า (Value) ที่เกี่ยวข้องมาเปรียบเทียบขั้นตอนอื่นที่ปลอดจากค่าแล้วมาพิจารณาทางเลือกอีกทีหนึ่ง

5. ขั้นตอนการตัดสินใจทางเลือกที่ดีที่สุด (Choice of Alternative on the Best Set of Alternative) ขั้นตอนนี้เป็นการตัดสินใจทางเลือกที่ดีที่สุด

ประชุม รอดประเสริฐ (2535, หน้า 253-256) กล่าวว่ากระบวนการตัดสินใจ (Decision Making Process) เป็นกระบวนการสร้างทางเลือก การดำเนินการใด ๆ ไว้หลายทาง แล้วพิจารณา ตรวจสอบ ประเมินผลทางเลือกเหล่านั้น เพื่อเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดทางเลือกเดียวเพื่อนำไปดำเนินงาน มีกระบวนการตัดสินใจ 5 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 1 การระบุปัญหา (Identify the Problem) เป็นการชี้ชัดถึงปัญหาและการค้นหาสาเหตุของปัญหาเหล่านั้นว่าเกิดจากอะไร ซึ่งทั้งปัญหาและสาเหตุของปัญหาเป็นสิ่งที่สะสมมาตั้งแต่เวลาในอดีต

ขั้นที่ 2 การกำหนดทางเลือก (Develop Alternatives) เป็นการค้นหรือกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหานั้นไว้ โดยพยายามพิจารณาถึงความเป็นไปได้ในแต่ละวิธีเหล่านั้น จากเวลาที่ต้องใช้ทรัพยากรอื่น ๆ ที่ต้องนำมาสนับสนุนและบุคคลที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

ขั้นที่ 3 การประเมินผลทางเลือก (Evaluate Alternatives) เมื่อทางเลือกต่าง ๆ มีเกณฑ์ในการพิจารณาเพื่อหาทางเลือกแล้ว จะต้องพิจารณาด้วยความละเอียดรอบคอบโดยบูรณาการเกณฑ์ต่าง ๆ เข้าด้วยกันแล้วแสดงถึงข้อดีและข้อเสียของแต่ละทางเลือกให้ปรากฏโดยเด่นชัด

ขั้นที่ 4 การตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด (Choose and Implement the Best Alternatives) เมื่อพิจารณาทางเลือกแต่ละทางเลือกแล้ว ผู้ตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดเพื่อนำไปปฏิบัติ

ขั้นที่ 5 การประเมินผลการตัดสินใจ (Evaluate the Decision) เมื่อนำทางเลือกที่ดีที่สุดไปปฏิบัติแล้วจะต้องประเมินผลว่าการปฏิบัติตามทางเลือกนั้นเป็นอย่างไร ได้ผลตามที่คาดหมายไว้หรือไม่ และมีทางที่จะปรับปรุงแก้ไขอย่างไร และจะแก้ไขที่ส่วนใดของกระบวนการ

วุฒิชัย จานง (2522, หน้า 4-7) กล่าวว่า การตัดสินใจเป็นกระบวนการการเลือกในระหว่างทางเลือกต่าง ๆ และได้อธิบายขั้นตอนของการตัดสินใจไว้ ดังนี้

1. การแยกแยะตัวปัญหา (Problem Identification) ขั้นแรกของการตัดสินใจนั้นเป็นเรื่องของการสร้างความมั่นใจและแน่ใจ โดยการค้นหา เป็นเรื่องของการแยกแยะตัวปัญหาออกมาอย่างแน่ชัดหรือตัวปัญหาอย่างแน่นอน

2. การหาข่าวที่เกี่ยวข้องกับตัวปัญหานั้น (Information Search) คือ การเสาะแสวงหาสิ่งที่เป็นสาเหตุ หรือสิ่งที่ก่อให้เกิดตัวปัญหานั้น ๆ ซึ่งอาจจะไม่ใช่สาเหตุโดยตรงก็เป็นได้ความสามารถที่จะหาข่าวสารที่สมบูรณ์ (Complete Information) นั้นอาจเป็นไปได้ แต่เป็นการเสาะหาตัวข่าวที่เกี่ยวข้องกับสาเหตุของปัญหามากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ทั้งนี้การเสาะหาข่าวสารควรจะเป็นไปตามแนวความคิดที่ว่าข่าวสารที่สรรหานั้นจำเป็นจะต้องมีความเกี่ยวข้อง และมีความจำเป็นกับตัวปัญหา ตลอดจนมีความเพียงพอในการแก้ปัญหา (Relevant, Necessary and Sufficient Information)

3. การประเมินค่าของข่าวสาร (Evaluation of Information) ในบรรดาข่าวสารที่แสวงหานั้น เราต้องยอมรับความจริงประการหนึ่งว่า มิได้หมายความว่า ข่าวสารทุกชนิดที่หานั้นเกี่ยวข้องกับตัวปัญหาและมีคุณค่ากับตัวปัญหานั้นอย่างแท้จริงเสมอไป ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการประเมินค่าว่าข่าวสารที่ได้มานั้นถูกต้องเหมาะสมเพียงพอกับเวลาและความสามารถที่จะนำไปวิเคราะห์ปัญหาได้หรือไม่ ซึ่งจะมีการเสาะหาข่าวเพิ่มเติม หลังจากการประเมินข่าวสารแล้วว่าไม่เพียงพอหรือไม่เกี่ยวข้องเท่าที่ควรก็จำเป็นที่จะต้องตัดข่าวสารบางอย่างออกไป ถ้าเห็นว่าไม่เกี่ยวข้องกับตัวปัญหาที่จำเพาะการแก้ไปหรือตัดสินใจนั้น

4. การกำหนดทางเลือก (Listing Alternative) เป็นขั้นตอนของการตัดสินใจ คือ การกำหนดทางเลือกที่สามารถครอบคลุมวิธีการที่จะแก้ไขปัญหามากที่สุด จริงอยู่ถ้าเรามีข่าวสารที่สมบูรณ์สำหรับปัญหาในแต่ละเรื่องเราก็อาจจะสามารถกำหนดทางเลือกได้อย่างเหมาะสมและครอบคลุมอย่างแท้จริงได้ และถ้าข่าวสารไม่สมบูรณ์ก็ไม่สามารถกำหนดทางเลือกที่มีลำดับความสำคัญของการแก้ปัญหาได้

5. การเลือกทางเลือก (Selection of Alternative) เมื่อมีการกำหนดทางเลือกแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการเลือกที่จะปฏิบัติการต่อไป (Selection of a course of Action) ขั้นนี้เองที่เป็นที่ยอมรับว่าเป็นการตัดสินใจที่แท้จริงว่า การเลือกทางเลือกนั้นเกิดจากผลของการตัดสินใจ

6. การปฏิบัติการตัดสินใจ (Implement of Decision) คือ เป็นการปฏิบัติตามผลของการตัดสินใจหรือทางเลือกที่เราทราบได้ว่า การตัดสินใจนั้นถูกต้องเหมาะสมเพียงใดหรือไม่ก็ขึ้นอยู่กับผลของการตัดสินใจนั้น การประเมินผลของการตัดสินใจนี้ เป็นการตรวจดูว่าผลของการตัดสินใจที่ปฏิบัติไปเหมาะสมกับการแก้ปัญหานั้นหรือไม่

จากกระบวนการตัดสินใจ ผู้วิจัยขอสรุปว่า การตัดสินใจนั้น เป็นกระบวนการคิดอย่างมีเหตุมีผล ในการต้องเลือกสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรืออย่างใดอย่างหนึ่ง หรือสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งโดยกระบวนการในการตัดสินใจนี้ จะต้องประกอบด้วยข้อมูล ข่าวสารที่มีความเกี่ยวข้องกับปัญหาในการตัดสินใจนั้น ๆ

ทิพย์วัลย์ สีจันทร์ (2546, หน้า 99 และ 111 – 117) ได้ให้ความหมาย ประเภทของการตัดสินใจ และปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจ ไว้ดังนี้

การคิดเป็นพื้นฐานของการตัดสินใจ การตัดสินใจ หมายถึง การเลือกทางเลือกมาเป็นแนวทางในการแก้ปัญหา ซึ่งการตัดสินใจจะเกิดขึ้นมาได้ต้องมีทางเลือกหลาย ๆ ทางเกิดขึ้นก่อน

จากนั้นจึงนำแนวทางที่เลือกมาพิจารณาเปรียบเทียบกัน จนได้ทางเลือกที่เหมาะสมที่สุดแล้วจึงนำแนวทางที่เลือกนั้นมาเป็นแนวทางในการแก้ปัญหาต่อไป จะเห็นได้ว่าการตัดสินใจกับการแก้ปัญหาเป็นของคู่กัน เมื่อใดที่มีปัญหา การตัดสินใจจะเกิดขึ้นมาทันที อาจกล่าวได้ว่าปัญหาคือช่องว่าง หรือความแตกต่างระหว่างสภาพการณ์ปัจจุบันกับสภาพการณ์ไม่ตีที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต ส่วนการตัดสินใจ คือ การเลือกเอาวิธีปฏิบัติอย่างใดอย่างหนึ่งจากวิธีปฏิบัติหลาย ๆ วิธีที่มีอยู่ โดยการตัดสินใจมีขั้นตอนดังนี้

1. การหาข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ กระบวนการรวบรวมข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ จากสภาพแวดล้อมหรือสิ่งที่เกี่ยวข้องกับปัญหานั้นแล้วนำข้อมูลข่าวสารมาทำการวิเคราะห์เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการตัดสินใจ ยิ่งได้ข้อมูลมากเท่าใดยิ่งดี เพราะจะทำให้การตัดสินใจถูกต้องไม่ผิดพลาด

2. คาดคะเนผลที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งจะต้องกำหนดกฎเกณฑ์ในการตัดสินใจด้วย

3. การพิจารณาแนวทางหรือเปรียบเทียบเกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินใจเพื่อนำไปปฏิบัติและการคิดค้นหาวิธีการใหม่ ๆ เพื่อแก้ปัญหา รวมทั้งการวิเคราะห์และประเมินค่าสำหรับแนวทางปฏิบัตินั้น ๆ ควรพิจารณาหาทางเลือกไว้หลาย ๆ ทาง

4. เลือกทางปฏิบัติทางใดทางหนึ่งจากแนวทางปฏิบัติที่เป็นไปได้หลาย ๆ แนวทางกำหนดทางเลือกโดยเลือกแนวทางที่จะเกิดประโยชน์สูงสุด

5. ตัดสินใจสั่งการให้ปฏิบัติวินิจัยเปรียบเทียบ เพื่อจัดลำดับความสำคัญของทางเลือกต่าง ๆ ภายใต้เกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินใจแต่ละเกณฑ์

6. พิจารณาทางเลือกที่ดีที่สุด และวัดผลการปฏิบัติโดยนำไปเปรียบเทียบกับการคาดคะเนที่ตั้งไว้ตั้งแต่ต้น

4. การมีเหตุผลในการตัดสินใจ

วุฒิชัย จานง (2522, หน้า 18-19) กล่าวว่า การมีเหตุผล (Rationality) ในการตัดสินใจสามารถพิจารณาได้หลายกรณี เช่น

1. การมีเหตุผลที่ควรจะเป็นจริง ๆ (Objectively Rational) หมายถึง การตัดสินใจที่พยายามจะหาเหตุผลสูงสุด ในค่านิยมที่มีอยู่ในสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง

2. การมีเหตุผลในแง่ของแต่ละบุคคล (Subjectively) ใช้กับการตัดสินใจที่ได้รับผลสูงสุดเท่าที่ความรู้ความสามารถจะมีอยู่เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง การมีเหตุผลแบบนี้จะหละหลวมกว่าและเป็นไปในแง่ของนามธรรมมากกว่าแบบที่ 1

3. การมีเหตุผลในแง่ของการรู้ตัวหรือว่ามีสำนึกอยู่ (Consciously Rational) ซึ่งใช้กับการตัดสินใจที่ต้องปรับปรุงมรรค เพื่อที่จะนำไปสู่เป้าหมาย โดยที่มีกระบวนการที่มีสำนึกอยู่ตลอดเวลา

4. การมีเหตุผลที่ได้ไตร่ตรองอย่างดีแล้ว (Deliberately Rational) หมายถึง การปรับปรุงมรรควิธีเพื่อที่จะไปสู่วัตถุประสงค์หรือเป้าหมายอันสุดท้าย โดยการที่มีการเสาะหากันและกันในตัวเอง

5. ปัญหาและอุปสรรคในการตัดสินใจ

ธงชัย สันติวงษ์ (2536, หน้า 208-210) กล่าวว่า การตัดสินใจเป็นกระบวนการสำคัญของการบริหารงานต่าง ๆ แต่ก็มีข้อจำกัดบางประการของกระบวนการตัดสินใจมาเป็นอุปสรรค ทำให้การตัดสินใจไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์ดังกล่าว คือ

5.1 ปัญหาด้านตัวบุคคลในการตัดสินใจตามทฤษฎีของ Simon ภายใต้ความเข้าใจเกี่ยวกับปัญหา การตัดสินใจของคน ไซมอน (Simon) จึงได้เสนอทฤษฎีการตัดสินใจขึ้นที่มีชื่อเรียกตามลักษณะที่ถูกตั้งว่า “Administrative Man” หรือคนผู้ซึ่งเป็นผู้บริหารโดยมีข้อสมมติฐานใหม่คือ

5.1.1 ทุกคนต่างก็มีข้อจำกัดทั้งในแง่ของความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทางเลือกและเกณฑ์ ต่างๆ

5.1.2 ทุกคนจะตัดสินใจปฏิบัติด้วยวิธีง่าย ๆ ไม่ค่อยมีระเบียบนักและใช้ความนึกคิด ประกอบด้วยการเดาจากโลกแห่งความเป็นจริง และการนึกเดาหรือประมาณเช่นนี้มักจะถูกกระทบ ด้วยความเข้าใจจากความนึกคิด ความมีอคติและอื่น ๆ

5.1.3 ทุกคนจะไม่พยายามค้นหาหนทางที่จะให้ผลสูงสุด หากแต่จะเลือกเอาทางเลือก ประการแรกที่ถูกใจตามความชอบพอของตน

5.1.4 ระดับความชอบพอของคนที่ใช้กำกับการตัดสินใจนั้น มักจะผันแปรขึ้นลง ตามคุณค่าของการเลือกต่าง ๆ ที่พบเห็นได้ใกล้ตัวที่สุดในขณะนั้น

2.3.3 ทฤษฎีแรงจูงใจ (Motivation Theory)

ทฤษฎีแรงจูงใจเชื่อกันว่าการเกิดพฤติกรรมมีสาเหตุต่าง ๆ กัน จึงได้อธิบายความเชื่อมั่นว่าพฤติกรรม นั้นจะเกิดขึ้นได้เมื่อมีสิ่งเร้ามาเป็นเครื่องชักนำ และทำให้เกิดการตอบสนองในรูปของพฤติกรรม ทฤษฎีนี้เน้น สิ่งเร้าที่เกิดจากภายนอกมากกว่าสิ่งเร้าภายใน แม้แต่ความต้องการหรือแรงขับที่เกิดขึ้นก็ถือเอาเฉพาะที่ สังเกตเห็นได้

การจูงใจหรือแรงจูงใจ (Motivation) จึงเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นแก่บุคคลในการใช้ความพยายาม ผลักดันให้เกิดการกระทำอย่างต่อเนื่อง และมีแนวทางที่แน่นอน เพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายที่ต้องการแรงจูงใจ ภายในเกิดมาจากความสัมพันธ์โดยตรงระหว่างบุคคลกับสิ่งที่มีปฏิสัมพันธ์ด้วย ส่วนแรงจูงใจภายนอกเป็นผล มาจากสิ่งแวดล้อม ทฤษฎีแรงจูงใจมักเน้นที่กระบวนการ โดยยอมรับว่าแรงจูงใจเป็นผลที่เกิดจากความเชื่อ ของบุคคลเกี่ยวกับความคาดหวัง ความเป็นเสมือนเครื่องมือ และการมีคุณค่าที่เหมาะสมหรือคุณค่าสอดคล้อง ตามความต้องการของแต่ละคนจึงจะส่งผลต่อแรงจูงใจ ทฤษฎีความคาดหวังยังมีมุมมองเกี่ยวกับบทบาทของ การจูงใจครอบคลุมกว้างขวางทั้งสภาวะแวดล้อมที่เกี่ยวกับการทำงานทั้งหมด โดยสาระทฤษฎีนี้เชื่อว่า แรงจูงใจของมนุษย์จะเกิดขึ้นถ้าตนสามารถคาดหวังได้ว่าเมื่อทำงานสำเร็จแล้วก็จะได้รับสิ่งที่ต้องการได้จาก งานนั้น ทฤษฎีความคาดหวังเห็นว่าคนเราย่อมมีเหตุผลที่จะคิดว่าตนต้องทำอะไรบ้างจึงควรได้รับรางวัล ผลตอบแทน และรางวัลผลตอบแทนต้องมากเท่าไรจึงลงมือทำงานนั้น

2.3.4 ทฤษฎีความคาดหวัง (Expectancy Theory)

แนวคิดในการอธิบายความคาดหวังของ Rotter (อ้างถึงใน สุริย์ กาญจนวงศ์, 2549 :58) แบ่งเป็น2 ประการ คือ ความคาดหวังเฉพาะกับความคาดหวังทั่วไป ซึ่งความคาดหวังเฉพาะ(Specific Expectancies) สะท้อน ให้เห็นประสบการณ์ที่ได้รับจากสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งในอดีตกับความคาดหวังทั่วไป (Generalized Expectancies) ซึ่งเป็นผลรวมของประสบการณ์ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่คล้ายคลึงกันหรือ เกี่ยวข้องกัน

ในขณะที่สันติชัย คำสมาน (อ้างถึงใน สุภักฎาณี สุขสำราญ, 2544 : 16) ได้อธิบายความคาดหวังใน ลักษณะของการเป็นทฤษฎีช่วยตัดสินใจในการกระทำว่ามีข้อพิจารณาเกี่ยวกับความคาดหวัง 2 ประการ คือ พิจารณาเป้าหมายที่จะไปสู่สิ่งที่มีคุณค่ามากน้อยเพียงไร (Valance) และพิจารณาว่า สิ่งที่สามารถ คาดหวังให้ไปถึงจุดหมายได้เพียงไร (Expectancy) โดยทั้ง 2 ประการนี้มีความสัมพันธ์กันและความคาดหวัง

ในการทำงานสู่เป้าหมายนี้ได้มีแนวคิดสำคัญตามทฤษฎีการตั้งเป้าหมาย (Goal -Setting Theory) เสนอโดย Edwin Locke (อ้างถึงใน สุภคญาณี สุขสำราญ, 2544 : 16) ที่เห็นว่าจิตใจของมนุษย์เรานั้น โดยธรรมชาติจะถูกกระตุ้นโดยเป้าหมาย (Goal) ให้ต้องแสดงพฤติกรรมตามเป้าหมาย และความตั้งใจของตน เพื่อนำสู่การบรรลุเป้าหมายเมื่อศึกษารายละเอียดด้านองค์ประกอบความคาดหวังแล้วแนคเลอร์ และ ลอว์เลอร์ (อ้างถึงใน สังเวียน อ่อนแก้ว, 2536: 65) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของความคาดหวังไว้ 3 ประการคือ

1) การคาดหวังเกี่ยวกับผลที่เกิดขึ้น บุคคลจะมีพฤติกรรมอย่างไร จะขึ้นอยู่กับในใจเขามีการคาดหวังอย่างไรเกี่ยวกับผลที่ติดตามมา เช่น คนที่คาดหวังว่าถ้าเขามีการผลิตเพิ่มขึ้นเขาจะได้รับการยกย่อง เขาก็จะตัดสินใจทำงานหนักขึ้น แต่ถ้าเขาคาดหวังว่าแม้มีการผลิตเพิ่มขึ้น เขาก็จะไม่ได้ประโยชน์อะไรเพิ่มขึ้นเลย เขาก็จะไม่ทุ่มเทให้กับงานเป็นพิเศษแต่อย่างใด

2) ความพอใจหรือคุณค่าของผลที่เกิดขึ้น ผลที่เขาคาดหวังว่าจะเกิดขึ้นนั้นได้ก่อให้เกิดความพอใจหรือมีคุณค่าแก่เขาเพียงใด เช่น คนที่คาดหวังว่าถ้าเขาทำงานหนักขึ้นเขาจะได้ค่าจ้างเพิ่มขึ้น ซึ่งจะสร้างความพอใจแก่เขามาก แต่ถ้าการทำงานหนักขึ้นทำให้เขาได้ค่าจ้างชมเชยซึ่งไม่ใช่เงิน ก็จะทำให้เขามีความพอใจน้อย

3) ความคาดหวังเกี่ยวกับกำลังความพยายามกับผลการปฏิบัติงาน ความคาดหวังของบุคคลเกี่ยวกับความยุ่งยากในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของบุคคลนั้นว่าจะปฏิบัติงานดังกล่าวหรือไม่

รักชนก โสภพิศ, (2542: 68-69) กล่าวว่าทฤษฎีความคาดหวังมีอยู่หลายฉบับที่นักทฤษฎีแต่ละคนนำเสนอโดยมีสาระที่ต่างกันเล็กน้อยแต่ฉบับที่รู้จักยอมรับกันมากเป็นของวรูม (Vroom) และฉบับของพอร์เตอร์ (Porter) กับ ลอว์เลอร์ (Lawler) ที่เห็นพ้องกันว่าแรงจูงใจเป็นผลที่เกิดมาจากความเชื่อ 3 ประการของมนุษย์ได้แก่

Vroom (1970:91-103) กล่าวถึง ความคาดหวังในทฤษฎี Valence, Instrumentality and Expectancy (V.I.E) ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1) V มาจากคำว่า Valence หมายถึง ความพึงพอใจของมนุษย์ที่มีต่อผลลัพธ์ (outcomes) ของการกระทำ ซึ่งเป็นลักษณะที่สำคัญที่สุดของความพึงพอใจของมนุษย์ ระดับของความพึงพอใจที่มนุษย์คาดหวังว่าจะได้จากผลลัพธ์นั้น ๆ ไม่ใช่เกิดจากการเห็นคุณค่าที่แท้จริงของผลลัพธ์นั้นเสมอไป เช่นมนุษย์เลือกทำงานด้วยวิธีการอย่างใดอย่างหนึ่งเพราะต้องการเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น ต้องการเป็นที่ยอมรับของสังคม หรือต้องการค่าจ้างที่สูงไม่ใช่เลือกทำงานเพราะว่างงานนั้นมีคุณค่าตามอุดมคติ อาจกล่าวได้ว่าความพยายามในการทำงานเน้นจากผลลัพธ์หลายอย่างทั้งทางตรงและทางอ้อม

2) I มาจากคำว่า Instrumentality หมายถึง ความเชื่อถือ วิธีการในการเชื่อมโยงผลลัพธ์อย่างหนึ่งไปสู่ผลลัพธ์อีกหลายอย่าง เช่น นักเรียนเชื่อว่าการเรียนจะเป็นวิธีการไปสู่การสอบได้ การสอบได้เป็นวิธีการที่นำไปสู่การได้รับประกาศนียบัตร ประกาศนียบัตรจะนำไปสู่การบรรจุเข้าทำงาน

3) E มาจากคำว่า Expectancy หมายถึง การคาดการณ์จากความเชื่อว่าผลลัพธ์จะเป็นไปได้มากน้อยเพียงใด เช่น ถ้ามนุษย์มีความเชื่อมั่นว่าจะทำงานให้บรรลุผลสำเร็จตามที่ตั้งไว้ ย่อมทำให้เกิดแรงจูงใจในการทำงาน ซึ่งเป็นความรู้สึกทางด้านจิตใจที่จะตัดสินใจเลือกทำอะไรและทำอย่างไรจึงจะประสบความสำเร็จตามที่คาดหวังไว้

2.4 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมทางการศึกษา

พินดา อัคคะ (2545 : 13) ได้ศึกษาถึงระดับคุณภาพสภาพแวดล้อมทางการศึกษา 5 ด้าน ได้แก่ สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม ด้านกลุ่มเพื่อน สภาพแวดล้อมด้านกิจกรรมนักศึกษา และสภาพแวดล้อมด้านการบริหารการศึกษา ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

2.4.1 สภาพแวดล้อมด้านการเรียนการสอน

หมายถึง ลักษณะสภาพหรือบรรยากาศการถ่ายทอด การได้รับประสบการณ์จากการเรียนการสอนในห้องเรียน ซึ่งสามารถจำแนกออกได้เป็น 3 ลักษณะ คือ สภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอนด้านด้านกายภาพหรือด้านรูปธรรม เช่น วัสดุ อุปกรณ์ โต๊ะ เก้าอี้ แสงสี เพอร์นิเจอร์ บริเวณสถานที่ทำกิจกรรม ฯลฯ เป็นต้น สภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอนด้านนามธรรม เช่น คุณลักษณะของผู้เรียนกิจกรรมการเรียนการสอนและบรรยากาศในห้องเรียน เป็นต้น และสภาพแวดล้อมการเรียนการสอนด้านสังคม ได้แก่สภาพแวดล้อมที่เกิดจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษา กับอาจารย์ผู้สอน ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับนักศึกษาด้วยกัน รวมถึงกฎระเบียบข้อบังคับต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย/สถาบัน ด้วย การเรียนการสอนจึงมีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการคือ ผู้สอน ผู้เรียน และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ผู้สอนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งในการจัดการเรียนการสอนเพราะจะเป็นผู้กำหนดบรรยากาศเกี่ยวกับการเรียนการสอนในแต่ละครั้งจะให้เป็นไปในแบบใดขึ้นอยู่กับผู้สอน คุณลักษณะผู้สอนจะส่งเสริมการเรียนรู้ให้ เป็นไปด้วยดีและมีประสิทธิภาพ

ทวิศิลป์ สารแสน (2543 : 137) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของสภาพแวดล้อมทางการเรียนในห้องเรียน ด้านอาจารย์ผู้สอนกับความพึงพอใจของนักศึกษาในสถาบันการศึกษาพบว่า สภาพแวดล้อมทางการเรียนการสอนในห้องเรียน เป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งในการที่จะทำให้นักศึกษาเกิดความพึงพอใจในการเรียน มีความกระตือรือร้น อยากรู้อยากเรียน ซึ่งหากสถาบันการศึกษาได้จัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนในห้องเรียนด้านต่าง ๆ เช่น ด้านบุคลิกภาพของอาจารย์และการสร้างบรรยากาศในห้องเรียนให้เอื้ออำนวยแก่นักศึกษาเป็นอย่างดีแล้ว การเรียนการสอนขณะที่อยู่ในห้องเรียนย่อมมีประสิทธิภาพ ซึ่งสุดท้ายก็จะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสำเร็จของผู้เรียนซึ่งย่อมหมายถึงความสำเร็จของการจัดการเรียนการสอนและการศึกษาโดยรวมนั่นเอง

สรุปได้ว่าบรรยากาศในชั้นเรียนเป็นสิ่งสำคัญยิ่งต่อการเรียนการสอนโดยระหว่างอาจารย์และนักศึกษา หากอาจารย์และนักศึกษามีความรู้สึกที่ดีและเป็นมิตรต่อกัน ไม่ตกอยู่ในอำนาจของความหวาดกลัว มีบรรยากาศในชั้นเรียนที่อบอุ่นไม่เครียดย่อมก่อให้เกิดกำลังใจเกิดความมั่นใจแก่นักศึกษาเพราะการเรียนรู้จะเกิดขึ้นในบรรยากาศที่เป็นกันเอง โดยนักศึกษาร่วมกิจกรรมด้วยความมั่นใจ สามารถพัฒนาตนเองและกล้าคิดกล้าแสดงออกอย่างมีเหตุผล โดยอาจารย์เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนและนักศึกษามีบทบาทสำคัญในการมีส่วนร่วมสร้างบรรยากาศนั้นด้วย จึงกล่าวได้ว่าการจัดสภาพแวดล้อมทางการศึกษาด้านการเรียนการสอน เป็นปัจจัยที่ส่งเสริมให้นักศึกษาหรือผู้เรียนเกิดทักษะในการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น และจากการศึกษาสามารถสังเคราะห์แนวคิดเพื่อกำหนดเป็นตัวแปรย่อยสำหรับวัดระดับคุณภาพสภาพแวดล้อมทางการศึกษาด้านการเรียนการสอนได้ ดังนี้

1) ด้านผู้สอน

- (1) ระดับความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้
- (2) บุคลิกภาพความเป็นอาจารย์
- (3) ความเหมาะสมในการสร้างบรรยากาศในการเรียนการสอน
- (4) ความพร้อมในการเตรียมการสอน

2.) ด้านผู้เรียน

- (1) ความสนใจตั้งใจของผู้เรียน
- (2) ความเหมาะสมต่อบทบาทการเรียนการมีส่วนร่วมในการเรียนการสอน
- (3) ฝึกประสบการณ์วิชาชีพระยะตรงตามสาขาที่เรียน

3) ปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน

- (1) ความเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนการสอน
- (2) ระดับความพึงพอใจต่อการเรียนการสอน

4) สื่อ วัสดุและอุปกรณ์การเรียนการสอน

- (1) ความเพียงพอของสื่อ วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอน
- (2) ระดับคุณภาพของสื่อ วัสดุและอุปกรณ์การเรียนการสอน

5) ความเหมาะสมในการประเมินผลการเรียน

- (1) แบบฟอร์มประเมินผลการเรียนการสอนสำหรับนักศึกษาประเมินอาจารย์ผู้สอน
- (2) แบบสรุปผลประเมินคะแนนการเรียนการสอนของอาจารย์ผู้สอน

2.4.2 สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่

หมายถึง ลักษณะและสภาพของของอาคารสถานที่ต่าง ๆ เช่น อาคารเรียน ห้องเรียนห้องปฏิบัติการ ห้องประชุม โรงอาหาร ห้องสมุด ห้องน้ำ สถานที่เล่นกีฬา สถานที่พักผ่อน และบริเวณทั้งหมดของมหาวิทยาลัย/สถาบันการศึกษา และเป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อนักศึกษาทุกคน การสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีในมหาวิทยาลัย/สถาบันการศึกษา จึงจำเป็นต้องดำเนินการอย่างจริงจัง เพื่อให้มีบรรยากาศที่สดชื่น ร่มเย็น น่าอยู่ น่าอาศัย มีสิ่งต่าง ๆ ที่เป็นข้อคิดข้อเตือนใจ สิ่งเหล่านี้จะเป็นสิ่งที่แทรกซึมเข้าไปในจิตใจของนักศึกษาที่ละน้อย จนในที่สุดจะกลายเป็นการปฏิบัติที่เป็นนิสัยติดตัว สิ่งแวดล้อมที่ดีมีอิทธิพลต่อสุขภาพอนามัยทั้งทางร่างกายและจิตใจ การจัดอาคารสถานที่และบรรยากาศของมหาวิทยาลัยให้สวยงาม สะอาดและมีสภาพแวดล้อมที่ดี เป็นการอำนวยความสะดวกต่อการเรียนการสอน เป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้นักศึกษาอยากรู้ อยากเห็น อยากมาเรียน และไม่เกิดปัญหาในการไม่ยอมมาเรียน

สรุปได้ว่าสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ เป็นสิ่งที่มีอิทธิพลต่อนักศึกษาทุกคนมีส่วนร่วมในการพัฒนาร่างกายจิตใจ พัฒนาบุคลิกลักษณะให้ดีขึ้น มีอิทธิพลต่อสุขภาพอนามัยช่วยเสริมสร้างประสิทธิภาพและอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน เกิดการเรียนรู้ การที่นักศึกษาได้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ร่มรื่น สวยงาม สะอาดปลอดภัย มีบรรยากาศแห่งความเป็นมิตร ซึ่งย่อมเป็นที่ปรารถนาของนักศึกษาทุกคน สภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่ของมหาวิทยาลัย/สถาบันการศึกษา ลักษณะที่ดีควรมีดังนี้

- 1) ความเหมาะสมของทำเล ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่
- 2) ความเพียงพอของอาคารเรียน ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ห้องสมุด สถานที่ออกกำลังกาย สถานที่พักผ่อนหลังจากการเรียน ห้องประชุม เป็นต้น
- 3) มีความร่มรื่นสวยงาม สะอาด เป็นระเบียบ มีความปลอดภัย
- 4) การมีส่วนร่วมรับผิดชอบของบุคลากรต่อสภาพแวดล้อมด้านอาคารสถานที่

2.4.3 สภาพแวดล้อมด้านกลุ่มเพื่อน

หมายถึง สภาพที่เป็นอยู่ทางสังคมของกลุ่มเพื่อนที่มีอิทธิพลต่อความเป็นอยู่ และพัฒนาการด้านการเลือกคบเพื่อน อุดมคติในการเลือกคู่ครองกิจกรรมสังคมในกลุ่มเพื่อน การใช้เวลาว่างในกลุ่มเพื่อนและเทคนิคการปรับตัวให้เข้ากับกลุ่มเพื่อน เพราะนักศึกษาเป็นวัยที่มีความต้องการทางสังคม ต้องการเพื่อนสนิท ความสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษากับครอบครัวที่มัน้อยลง โดยมีกลุ่มเพื่อนเข้ามามีบทบาทต่อนักศึกษามากขึ้น ทั้ง

ด้านทัศนคติ ทักษะ สติปัญญา ความรู้ความสามารถ และบุคลิกภาพของนักศึกษาสรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมทางการศึกษาด้านกลุ่มเพื่อน เป็นส่วนหนึ่งของสภาพแวดล้อมมหาวิทยาลัยที่มีบทบาทสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมต่าง ๆ ของนักศึกษา ซึ่งนักศึกษาแต่ละคนจะมีความแตกต่างกัน อันเนื่องมาจากปัจจัยต่าง ๆ ที่แวดล้อมนักศึกษา การคบเพื่อนที่มีอยู่จำนวนมาก และต่างก็มีพื้นฐานทางสังคมและเศรษฐกิจที่แตกต่างกัน การมีความสัมพันธ์ทางสังคมในกลุ่มเพื่อนของนักศึกษาสิ่งเหล่านี้ย่อมมีอิทธิพลต่อการใช้ชีวิตของนักศึกษา เพราะมีพฤติกรรมบางอย่างของนักศึกษาที่ได้รับจากเพื่อนและนักศึกษารุ่นพี่ การที่นักศึกษาสามารถปรับตัวได้อย่างเหมาะสมกับเพื่อนทั้งเพศเดียวกันและต่างเพศ นับว่าเป็นพัฒนาการอย่างหนึ่งของนักศึกษาที่กำลังอยู่ในช่วงของชีวิตที่ต้องการจะเรียนรู้สิ่งใหม่และปรับตัวให้เข้ากับสังคม ดังนั้นมหาวิทยาลัย/สถาบันการศึกษา จึงต้องจัดสภาพแวดล้อมทางการศึกษาด้านกลุ่มเพื่อน ให้เหมาะสมโดยการปลูกฝังกลมเกลียว อบรมสั่งสอนให้นักศึกษามีความรู้ความสามารถส่งเสริมการจัดกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งในและนอกสถานศึกษาเพื่อให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้ พัฒนาบุคลิกภาพและพฤติกรรมของตนเอง และสามารถนำไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ ซึ่งจากการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษาด้านกลุ่มเพื่อนเพื่อกำหนดเป็นตัวแปรสำหรับวัดระดับคุณภาพสภาพแวดล้อมทางการศึกษาด้านสังคมกลุ่มเพื่อน ดังนี้

- 1) การคบเพื่อน
- 2) ความสัมพันธ์ระหว่างกลุ่ม
- 3) การปรับตัวในกลุ่มเพื่อน
- 4) การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์สูงสุด

2.4.4 สภาพแวดล้อมด้านกิจกรรมนักศึกษา

เป็นงานที่มุ่งส่งเสริมการเรียนรู้ และชีวิตความเป็นอยู่ของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย/สถาบันการศึกษาให้ดำเนินไปด้วยดีมีความสุข ตลอดจนเป็นการมุ่งพัฒนาบุคลิกภาพ สร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรม ความมีน้ำใจเป็นนักกีฬา รู้จักยกย่องผู้อื่น ความเป็นผู้นำสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดี

สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมทางการศึกษาด้านกิจกรรมนักศึกษา เป็นส่วนหนึ่งที่มีประโยชน์โดยตรง ช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้นักศึกษา เกิดการเรียนรู้จากการฝึกปฏิบัติ ช่วยพัฒนานักศึกษาทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ กิจกรรมนักศึกษาจำเป็นอย่างยิ่งต่อการพัฒนาบุคลิกภาพช่วยสร้างเสริมประสิทธิภาพในการทำงาน สร้างลักษณะนิสัยที่ดีให้เกิดขึ้น และฝึกความเป็นผู้นำโดยมีอาจารย์ให้คำปรึกษา และมหาวิทยาลัย/สถาบันการศึกษา ให้การส่งเสริมสนับสนุนการจัดกิจกรรม นักศึกษา และเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมตามความถนัด ซึ่งย่อมจะทำให้ให้นักศึกษาเพียบพร้อมไปด้วยคุณธรรมและจริยธรรม เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ ทักษะด้านต่าง ๆ สามารถตัดสินใจ และปกครองตนเองได้ จากการศึกษาได้กำหนดตัวแปรสำหรับวัดระดับคุณภาพสภาพแวดล้อมทางการศึกษาด้านกิจกรรมของนักศึกษา ดังนี้

- 1) ความเหมาะสมของนโยบายด้านกิจกรรมนักศึกษา
- 2) ความหลากหลายของกิจกรรมนักศึกษา
- 3) การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ๆ
- 4) ความเหมาะสมของกิจกรรมนักศึกษา
- 5) งบประมาณค่าใช้จ่ายเพื่อการจัดกิจกรรมนักศึกษา
- 6) ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้อง
- 7) คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับจากกิจกรรมนักศึกษา

จากแนวคิดของทวิศิลป์ สารแสน (2543) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของสภาพแวดล้อมทางการเรียนในห้องเรียน ด้านอาจารย์ผู้สอนกับความพึงพอใจของนักศึกษาและ พนิดา อัครคะ

(2545) ที่ได้ศึกษาถึงระดับคุณภาพสภาพแวดล้อมทางการศึกษา 5 ด้าน มีแนวคิดที่สอดคล้องกับงานของ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (อ้างใน กัมพล เกื้อกุล, 2547 : 12-13) ที่ได้ให้ความหมายของสภาพแวดล้อมว่า หมายถึง สิ่งเร้าอันก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในความรู้สึกระหว่างสัมผัสของนักศึกษาสภาพที่เป็นอยู่หรือสิ่งเร้าเชิงสภาพแวดล้อมเหล่านี้ สามารถตรวจสอบได้โดยการสังเกตซึ่งแบ่งเป็น 5 ประเภท คือ

1) สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับการเรียนการสอน หมายถึง สภาพการณ์หรือบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา พฤติกรรมการเรียนการสอนสามารถนำมาใช้ได้ อย่างเหมาะสม บรรยากาศทางวิชาการทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ตลอดจนการให้คำปรึกษาแนะนำ ช่วยเหลือ การแก้ปัญหา ซึ่งส่งผลต่อการเรียนการสอน

2) สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับการบริหาร หมายถึง ลักษณะสภาพการณ์ การจัดการดำเนินงานบริหาร มหาวิทยาลัย/สถาบันการศึกษา ในด้านนโยบาย กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับ ตลอดจนการจัดการดำเนินการ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาวิชาการ และการติดตามประเมินผลเกี่ยวกับการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ตามที่ได้กำหนดไว้

3) สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับความประทับใจในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษาโดยรวม หมายถึง สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับการให้บริการต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษา

4) สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับเพื่อน หมายถึง ลักษณะที่เกี่ยวกับการคบเพื่อนในสถาบันการศึกษา สัมพันธภาพของนักศึกษา กับเพื่อนร่วมชั้นเรียน การแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดความสามารถในการทำงาน กลุ่มเพื่อประกอบกิจกรรมต่าง ๆ การยอมรับในรุ่นพี่รุ่นน้อง การเป็นผู้นำในกิจกรรมด้านต่าง ๆ ที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาศักยภาพของนักศึกษา

5) สภาพแวดล้อมเกี่ยวกับอาคารสถานที่ หมายถึง ลักษณะสภาพการณ์ที่เกี่ยวกับอาคารสถานที่ที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาของนักศึกษา การเรียนการสอน และการปฏิบัติงานของผู้บริหาร อาจารย์และนักศึกษา เช่น ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการเทคโนโลยีสารสนเทศ ห้องสมุด สถานที่ออกกำลังกาย โรงอาหาร ร้านค้า ระบบกำจัดขยะมูลฝอย ที่นั่งพักผ่อนหลังจากการเรียน การตกแต่งสถานที่ สภาพความปลอดภัย ความสะอาดและสิ่งอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ ภายในรั้วมหาวิทยาลัย/สถาบันการศึกษาจากทัศนะดังกล่าวสรุปได้ว่า มหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษา ในฐานะที่เป็นแหล่งการเรียนรู้ที่สำคัญของสังคม จำเป็นต้องมีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการศึกษาและการเรียนรู้ของนักศึกษา ซึ่งสภาพแวดล้อมของมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษา หมายถึง องค์ประกอบต่าง ๆ ภายในของมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษา ที่จะกระตุ้นเอื้ออำนวย หรือส่งเสริมการศึกษาของนักศึกษาในการที่จะพัฒนาตนเองไปสู่จุดมุ่งหมายในการเข้ามาศึกษาเล่าเรียนในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันการศึกษา เป็นการสร้างศักยภาพของนักศึกษาให้เป็นบุคคลที่มีบุคลิกภาพที่เหมาะสม มีความรู้ ความสามารถ ที่สามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะเป็นการประกอบอาชีพ การเข้าสังคม การมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มีความเป็นผู้นำ สามารถแก้ไขปัญหาได้ สภาพแวดล้อมทางการศึกษาในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการจัดการเรียนการสอน ด้านอาคารสถานที่ ด้านกิจกรรมนักศึกษา และด้านสังคมกลุ่มเพื่อนจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งที่มีบทบาทในการกำหนดคุณภาพของนักศึกษาที่ได้เข้ามาศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยและสถาบันการศึกษา

2.5 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ยุทธศาสตร์ที่ 1 ระบุว่าภาครัฐมุ่งเน้นการพัฒนาการศึกษา สาธารณสุข แรงงาน สังคม และ สิ่งแวดล้อมในอนุภูมิภาค GMS เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ที่มุ่งเน้นการพัฒนาภายใต้กรอบยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากร

มนุษย์ ในอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง ๖ ประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560) ซึ่งยุทธศาสตร์นี้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครใน ยุทธศาสตร์ที่ 1 ในด้านการพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล เพิ่มประสิทธิภาพการ เรียนการสอนด้วยเทคโนโลยี มีการเรียนการสอนที่ทันสมัย และพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยและสอดคล้อง กับความต้องการของประเทศและกลุ่มประเทศอาเซียน ที่ได้รับการรับรองจากสมาคมวิชาชีพ (กองนโยบายและ แผน,มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร, 2560)

ดังนั้นในการที่จะพัฒนาการศึกษาของไทยให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล เพื่อยกระดับศักยภาพ ทรัพยากรมนุษย์ของประเทศไทย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในฐานะที่เป็นสถาบันอุดมศึกษาจึง จำเป็นต้องจัดหลักสูตรการเรียนรู้ให้ทันสมัย มุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้มีคุณภาพอย่างยั่งยืน สามารถแข่งขันได้ในระดับภูมิภาคอาเซียน และระดับโลก คณะศิลปศาสตร์เป็นคณะที่มีการจัดการศึกษา ระดับอุดมศึกษาที่มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตวิชาชีพผู้มีคุณธรรม มีความเป็นเลิศทางวิชาการด้านศิลปศาสตร์ มี ความรู้คู่เทคโนโลยี ตามคุณภาพมาตรฐานสากล เพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่อาชีพที่เหมาะสม ส่งเสริม สนับสนุนการสร้างงานวิจัยและนวัตกรรม การศึกษาของคณะ สร้างองค์ความรู้ใหม่ เพื่อถ่ายทอด และสร้าง มูลค่าเพิ่มให้แก่ภาคการผลิต การบริการ และชุมชน (วัชรระ โปธิสรณ์, 2558) คณะศิลปศาสตร์จึงเป็นคณะที่มี ความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ยุทธศาสตร์ที่ 1 ในการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ และงานวิจัยเรื่อง “ความต้องการเปิดหลักสูตรปริญญา โท คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัย เทคโนโลยีราชมงคลพระนคร” มีความสำคัญต่อคณะศิลปศาสตร์ในการ เตรียมความพร้อมที่จะยกระดับศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ของประเทศไทยในฐานะที่เป็นสถาบันอุดมศึกษา

2.6 ประวัติคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

คณะศิลปศาสตร์เป็นคณะที่มีการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตวิชาชีพผู้มี คุณธรรม มีความเป็นเลิศทางวิชาการด้านศิลปศาสตร์ มีความรู้คู่เทคโนโลยี ตามคุณภาพมาตรฐานสากล เพื่อ เตรียมความพร้อมเข้าสู่อาชีพที่เหมาะสม ส่งเสริมสนับสนุนการสร้างงานวิจัยและนวัตกรรม การศึกษาของ คณะ สร้างองค์ความรู้ใหม่ เพื่อถ่ายทอด และสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ภาคการผลิต การบริการ และชุมชน คณะ ศิลปศาสตร์จึงเป็นคณะที่มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองแผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ยุทธศาสตร์ที่ 1 ในการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โดยมีกรอบแนวคิดในการ พัฒนาคณะศิลปศาสตร์ ดังนี้

2.6.1 สร้างคนสู่งานเชี่ยวชาญด้านศิลปศาสตร์ สามารถใช้เทคโนโลยี มีคุณธรรม ตรงตามคุณภาพ ระดับสากล

2.6.2 จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตวิชาชีพผู้มีคุณธรรม มีความเป็นเลิศทาง วิชาการด้านศิลปศาสตร์ มีความรู้คู่เทคโนโลยี มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล เพื่อ เตรียมพร้อมเข้าสู่อาชีพที่ เหมาะสม

2.6.3 ส่งเสริมสนับสนุนการสร้างงานวิจัย หรือนวัตกรรม เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาของ คณะ หรือ สร้างองค์ความรู้ และนำไปถ่ายทอดเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ภาคการผลิต ภาค การบริการ และชุมชน

2.6.4 ให้บริการวิชาการแก่สังคมหรือชุมชน เพื่อส่งเสริมงานอาชีพที่ทำอยู่ หรือเพื่อการ สร้างอาชีพ อิสระโดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

2.6.5 ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม รวมทั้งประเพณีอันดีงาม และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมอย่าง ยั่งยืน และ

2.6.6 จัดการศึกษา และ พัฒนาหลักสูตรที่เน้นความเป็นเลิศด้าน ศิลปศาสตร์ หรือ มีความเป็นสากล โดย เปิดหลักสูตรระดับปริญญาโท สาขาการท่องเที่ยว การโรงแรม และภาษาอังกฤษ (วัชร โพธิธรรณ์, 2558)

ดังนั้น ในการที่จะพัฒนาการจัดการศึกษาของคณะศิลปศาสตร์เพื่อยกระดับศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ของประเทศไทย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในฐานะที่เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่เตรียมพร้อมนักศึกษาเข้าสู่อาชีพที่เหมาะสม ส่งเสริมสนับสนุนการสร้างงานวิจัย และนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์ หรือสร้างองค์ความรู้ และนำไปถ่ายทอดเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ภาคการผลิต ภาค การบริการ และชุมชน คณะศิลปศาสตร์จึงจำเป็นต้องจัดหลักสูตรการเรียนรู้ให้ทันสมัย มุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้มีคุณภาพอย่างยั่งยืน สามารถแข่งขันได้ในระดับภูมิภาคอาเซียน และระดับโลก โดย เปิดหลักสูตรระดับปริญญาโท สาขาการท่องเที่ยว การโรงแรม และภาษาอังกฤษเพื่อให้เป็นไปตามกรอบแนวคิดพัฒนาคณะศิลปศาสตร์ งานวิจัยฉบับนี้จึงเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาคณะศิลปศาสตร์ให้เป็นไปตามเป้าประสงค์ ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ยุทธศาสตร์ที่ 1 เกี่ยวกับการพัฒนาการศึกษา สาธารณสุข แรงงาน สังคม และ สิ่งแวดล้อมในอนุภูมิภาค GMS เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายการพัฒนาประเทศไทยอย่างยั่งยืน เพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนด้วยเทคโนโลยี มีการเรียนการสอนที่ทันสมัย และพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยและสอดคล้อง กับความต้องการของประเทศและกลุ่มประเทศอาเซียน

2.7 ความสำคัญของความต้องการเปิดหลักสูตรปริญญาโท คณะศิลปศาสตร์

ความสำคัญของความต้องการเปิดหลักสูตรปริญญาโท คณะศิลปศาสตร์ นักจิตวิทยา ให้คำจำกัดความของความ ต้องการ (Needs) ไว้หลายแง่มุม และความต้องการต่างๆ เกิดจากสภาวะของจิตใจของมนุษย์ที่เกิดความรู้สึกต่อสิ่งเร้าซึ่งสามารถแสดงออกต่อบุคคลอื่น หรือต่อสังคม ขึ้นอยู่กับระดับความต้องการนั้น หรืออาจหมายรวมถึงช่องว่างระหว่างสิ่งที่เป็นอยู่กับสิ่งที่ควรจะเป็นหรือคาดหวังในอนาคตของบุคคล (Maslow, 1970; ประเสริฐ ทองเกต, 2534)

ความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโท หมายถึง ความต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาที่สูงกว่าระดับปริญญาตรี และ ความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโทคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระนคร หมายถึง ความต้องการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษาที่สูงกว่าระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาการท่องเที่ยว สาขาวิชาการโรงแรม และสาขาวิชาภาษาอังกฤษของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระนคร

ความสำคัญของการเปิดหลักสูตรปริญญาโท คณะศิลปศาสตร์จึงมีความสำคัญต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาของคณะศิลปศาสตร์ เพื่อยกระดับศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ของผู้ที่จะเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรปริญญาโท คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในฐานะที่เป็นสถาบันอุดมศึกษาที่เตรียมพร้อมนักศึกษาเข้าสู่อาชีพที่เหมาะสม ส่งเสริมสนับสนุนการสร้างงานวิจัย และนวัตกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษา หรือสร้างองค์ความรู้ และนำไปถ่ายทอดเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ภาคการผลิต ภาค การบริการ และชุมชน และมุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้มีคุณภาพอย่างยั่งยืน ดังนั้นการศึกษาความต้องการเปิดหลักสูตรปริญญาโท คณะศิลปศาสตร์ จึงมีความสำคัญต่อการบริหารการศึกษาของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในการพัฒนามาตรฐานการศึกษาของคณะ และพัฒนาตัวของผู้เข้าศึกษาด้วย

2.8 โครงสร้างหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.)

โครงสร้างหลักสูตร

1) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	30 หน่วยกิต
1.1) กลุ่มภาษา	9 หน่วยกิต
1.2) กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	12 หน่วยกิต
1.3) กลุ่มคณิตศาสตร์วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	9 หน่วยกิต
2) หมวดวิชาเฉพาะ	94 หน่วยกิต
2.1) กลุ่มวิชาแกน	9 หน่วยกิต
2.2) กลุ่มพื้นฐานวิชาชีพ	33 หน่วยกิต
2.3) กลุ่มเฉพาะด้าน	45 หน่วยกิต
2.4) กลุ่มฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	7 หน่วยกิต
3) หมวดวิชาเลือกเสรี	6 หน่วยกิต

การจัดการเรียนการสอน

1) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	30 หน่วยกิต
1.1) กลุ่มภาษา	9 หน่วยกิต
1500110 ภาษาไทยเพื่อการสื่อความหมาย	
Thai Language for Communication	3(3-0)
1500111 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและทักษะการเรียนรู้	
English for Communication and Study Skills	3(3-0)
1500112 ภาษากับวัฒนธรรม	
Language and Culture	3(3-0)
1.2) กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	12 หน่วยกิต
2500113 ความจริงกับการพัฒนาชีวิต	
Truth and Development of Life	3(3-0)
2500114 สุนทรียภาพเพื่อการพัฒนาตน	
Aesthetics for Self Development	3(3-0)
2500115 วิถีไทยสู่สังคมโลก	
Thai Living to Global Society	3(3-0)
2500116 กฎหมายในชีวิตประจำวัน	
Laws in Daily Life	3(3-0)

1.3) กลุ่มคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	9 หน่วยกิต
4000115 วิทยาศาสตร์กับดุลยภาพของชีวิต Sciences and Equilibrium of Life	3(3-0)
4000116 การแก้ปัญหาเชิงบูรณาการ Integrated Problem Solving	3(3-0)
4000117 เทคโนโลยีกับการพัฒนา Technology and Development	3(3-0)
2) หมวดวิชาเฉพาะ	94 หน่วยกิต
2.1) กลุ่มวิชาแกน	9 หน่วยกิต
1500108 ภาษาอังกฤษเฉพาะกิจ English for Specific Purposes	3(3-0)
1500109 การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ Developing Skills in English	3(3-0)
11500113 ภาษาอังกฤษสำหรับรัฐประศาสนศาสตร์ English for Public Administration	3(3-0)
2.2) กลุ่มพื้นฐานวิชาชีพ	33 หน่วยกิต
2551103 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับรัฐประศาสนศาสตร์ Introduction to Public Administration	3(3-0)
2551301 ระบบบริหารราชการไทย Thai Public Administration System	3(3-0)
2552101 การปกครองท้องถิ่นไทย Thai Local Government	3(3-0)
2552301 นโยบายสาธารณะและการวางแผน Public Policy and Planning	3(3-0)
2552306 การบริหารงานคลังสาธารณะ Public Fiscal Administration	3(3-0)
2553301 การวิเคราะห์โครงการและการบริหารโครงการ Project Analysis and Management	3(3-0)
2553302 การบริหารทรัพยากรมนุษย์ภาครัฐ Public Human Resource Administration	3(3-0)
2553303 การบริหารการพัฒนา Development Administration	3(3-0)
2554901 สัมมนาทางรัฐประศาสนศาสตร์ Seminar on Public Administration	3(3-0)

2554902	วิธีวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์เบื้องต้น Introduction to Public Administration Research Methodology 3(2-2)	
2562505	กฎหมายปกครอง 1 Administrative Law 1	3(3-0)
2.3) กลุ่มเฉพาะด้านให้เลือกรเรียน		45 หน่วยกิต
2551102	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับรัฐศาสตร์ Introduction to Political Science	3(3-0)
2551201	ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์ Introduction to Economics	3(3-0)
2551106	การเมืองไทย Thai Politics	3(3-0)
2551209	ธรรมาภิบาลและการพัฒนาอย่างยั่งยืน Good Governance And Sustainable Development	3(3-0)
2551210	การบริหารและการจัดการสิ่งแวดล้อม Administration And Environmental Management	3(3-0)
2551304	ระเบียบบริหารราชการไทย Thai Public Administration Regulation	3(3-0)
2551202	การบริหารผลการปฏิบัติงาน Performance Management	3(3-0)
2552304	องค์การและการจัดการภาครัฐ Public Organization and Management	3(3-0)
2552305	ทฤษฎีการเมือง Political Theory	3(3-0)
2551203	การบริหารค่าตอบแทนและสิทธิประโยชน์ Compensation and Benefits Management	3(3-0)
2551204	การพัฒนาทุนมนุษย์ Human Capital Development	3(3-0)
2553305	เทคนิคการบริหาร Administrative Techniques	3(2-2)
2553306	การวิเคราะห์องค์การและวิเคราะห์ระบบงาน Organization and Work System Analysis	3(3-0)
2553307	การบริหารและการปกครองท้องถิ่นเปรียบเทียบ Comparative Local Administration and Government	3(3-0)
2553308	การประเมินโครงการ Project Evaluation	3(3-0)

2553310 ระบบสารสนเทศสำหรับการบริหาร	
Management Information System	3(3-0)
2552307 งบประมาณภาครัฐ	
Government Budgeting	3(3-0)
2553312 การบริหารจัดการภาครัฐใหม่	
New Public Management	3(3-0)
2551205 ภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนสภาพ	
Transformation Leadership	3(3-0)
2551206 การจัดการเชิงคุณภาพภาครัฐ	
Quality Management in Public Organization	3(3-0)
2554103 การจัดการองค์กรท้องถิ่น	
Local Organization Management	3(3-0)
2551207 การจัดการเชิงยุทธศาสตร์	
Strategic Management	3(3-0)
2551208 การแปรเปลี่ยนความขัดแย้งโดยสันติวิธี	
Conflict Transformation by Peaceful Means	3(3-0)
2554903 สถิติสำหรับการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์	
Statistics for Public Administration Research	3(3-0)
2552401 การศึกษาค้นคว้าอิสระ	
Independent Studies	3(2-2)
2562308 กฎหมายอาญา 1	
Criminal Law 1	3(3-0)
2562309 กฎหมายอาญา 2	
Criminal Law 2	3(3-0)
2562509 กฎหมายรัฐธรรมนูญ	
Constitutional Law	3(3-0)
2563503 กฎหมายลักษณะพยาน	
Law of Evidence	3(3-0)
2563515 กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา 1	
Criminal Procedure Law 1	3(3-0)
2562304 กฎหมายแพ่งและพาณิชย์	
Civil Laws	3(3-0)
2.4) กลุ่มวิชาฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	7 หน่วยกิต
2553802 การเตรียมฝึกประสบการณ์วิชาชีพรัฐประศาสนศาสตร์	
Preparation for Professional Internship in Public Administration 2 (1-2)	
2554801 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพรัฐประศาสนศาสตร์	
Professional Internship in Public Administration	5(450)

3. หมวดวิชาเลือกเสรี

6 หน่วยกิต

เลือกจากรายวิชาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยไม่ซ้ำซ้อนกับรายวิชาที่เคยเรียนมาแล้ว และต้องไม่เป็นรายวิชาที่กำหนดให้เรียนโดยไม่นับหน่วยกิตรวมในเกณฑ์การสำเร็จ หลักสูตรของสาขาวิชานี้ซึ่งนักศึกษาสามารถเลือกเรียนได้ตามความถนัดและความสนใจและต้องไม่เป็นรายวิชาในสาขาวิชาเอกนั้น

2.9 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บรรดล สุขปิติ และพลับปลิง ทับเปลี่ยน (2539) ศึกษาความต้องการการศึกษาต่อระดับปริญญาโท สถาบันราชภัฏนครปฐม ของบุคลากรทางการศึกษา ภาคตะวันตก ผลการวิจัยพบว่าบุคลากรทางการศึกษามีความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโท สถาบันราชภัฏนครปฐม โดยมีความต้องการตามลำดับ ดังนี้ ลำดับที่ 1 การบริหารการศึกษา ลำดับที่ 2 ได้แก่ เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการศึกษา และลำดับที่ 3 คือการสอนวิทยาศาสตร์ เนื่องจากต้องการนำความรู้ไปพัฒนางานประจำของตนเอง เวลาที่ต้องการศึกษาคือวันเสาร์และอาทิตย์ รูปแบบของหลักสูตรควรเน้นการวิเคราะห์ และการแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน และต้องการเลือกเรียนรายวิชาอื่นๆ แทนการทำปริญญานิพนธ์

รัตนาภรณ์ ศรีรัตนบัลล์ (2541) รายงานการวิจัยเรื่อง “การศึกษาความต้องการศึกษาต่อระดับบัณฑิตศึกษาของบุคลากรในจังหวัดอุดรดิตถ์ แพร่ น่าน” กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน จากบุคลากรประจำจากจังหวัดอุดรดิตถ์ แพร่ น่าน จำนวน 673 คน เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1. ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโท 3. ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็น และข้อเสนอแนะ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Window เพื่อแจกแจงความถี่แบบร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี มีความต้องการศึกษาต่อในปีการศึกษา 2541 ในช่วงเวลาวันเสาร์ และอาทิตย์ โปรแกรมที่ต้องการศึกษา ตามลำดับคือ โปรแกรมวิชาประถมศึกษา ภาษาอังกฤษ วิจัยและประเมินผล รัฐประศาสนศาสตร์ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และคอมพิวเตอร์ และเห็นด้วยกับการทำวิทยานิพนธ์ รวมทั้งต้องการปัจจัยสนับสนุน คือ ห้องสมุด สื่อ อุปกรณ์ และมีผู้เชี่ยวชาญให้คำปรึกษาในการเรียนและการวิจัย

ชาวุฒิ ปลื้มสำราญ (2553) ศึกษาความต้องการต่อหลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรการศึกษาดุษฎีบัณฑิต คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และเพื่อศึกษารูปแบบหลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร และการบริหารหลักสูตร กลุ่มตัวอย่างได้แก่ บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาระดับมหาบัณฑิต คณะพลศึกษา ปีการศึกษา 2550 จำนวน 90 คน โดยใช้แบบสอบถาม ผลการวิจัยสรุปว่า 51.25 มีความต้องการด้านรูปแบบหลักสูตร ในระดับมาก โดยต้องการให้สอนในรูปแบบบรรยายในชั้นเรียน ในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 69.79 ด้านความต้องการเรื่องโครงสร้างหลักสูตร มีความต้องการในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 65.54 โดยต้องการให้มี ปริญญาโท 36 หน่วยกิต หมวดวิชาแกน 7 หน่วยกิต หมวดวิชาเอก 6 หน่วยกิต และหมวดวิชาเลือก 3 หน่วยกิต รวม 52 หน่วยกิต ผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อเสนอแนะว่า ต้องการที่จะให้มีหลักสูตรเป็นภาษาอังกฤษ และต้องการให้มีการจัดหลักสูตรทางกีฬาโดยเฉพาะ ส่วนความต้องการด้านการบริหารหลักสูตร มีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุดมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 33.13 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความต้องการให้จัดการศึกษาในวัน เสาร์ และอาทิตย์ คิดเป็นร้อยละ 57.29 และพบว่า การคัดเลือกเพื่อเข้าศึกษาต้องการวิธีการคัดเลือกเพื่อเข้าศึกษาตามความสนใจเฉพาะทาง หรือความสามารถพิเศษเฉพาะด้าน เช่นความสามารถด้าน

กีฬา ความต้องการด้านงบประมาณเพื่อการศึกษา พบว่าต้องการให้มีการพิจารณาทุนการศึกษาในขณะเรียน และต้องการให้มีทุนสนับสนุนด้านการทำวิจัยด้วย

นางค์ลักษณ์ รุ่งวิทยธร และ สุกัญญา สุขวัฒน์ (2545) ศึกษาความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาเอก ด้านบริหารการศึกษา ของมหาบัณฑิตแขนงวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช และผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรที่เป็นมหาบัณฑิตแขนงวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จำนวน 129 คน และกลุ่มผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษาจำนวน 429 คน ผลการศึกษาพบว่า ร้อยละ 58.7 ของผู้ตอบแบบสอบถามต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาเอก ด้านบริหารการศึกษาด้านเดียว โดยมีเหตุผลคือ ต้องการปรับปรุง และพัฒนาตนเอง และร้อยละ 59.6 ของมหาบัณฑิตแขนงวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ต้องการศึกษาต่อในปีการศึกษา 2546 และร้อยละ 45.0ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ต้องการศึกษาต่อในปีการศึกษา 2546

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่องความต้องการเปิดหลักสูตรปริญญาโท สาขารัฐประศาสนศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาแนวทางในการจัดการฝึกอบรมในหัวข้อที่เหมาะสมแก่ความต้องการของผู้ที่ได้รับการอบรม และศึกษาความต้องการในการฝึกอบรมของประชากรในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ซึ่งคณะผู้วิจัยมีขั้นตอนวิธีการดำเนินการวิจัยดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างและหาคคุณภาพเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. การนำเสนอผลการวิจัย

3.1 การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา

3.1.1. ประชากรในการศึกษา

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นผู้ประกอบการวิชาชีพต่างๆ ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ปี พ.ศ. 2562 จำนวน 300 คน ซึ่งแยกได้ดังนี้

3.1.2. กลุ่มตัวอย่าง

1) ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย และขนาดของกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการคำนวณโดยอาศัยสูตรของ Taro Yamane ซึ่งขนาดกลุ่มตัวอย่างมีประมาณ 370 คน และกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยคิดเทียบสัดส่วน

สำหรับขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ได้กำหนดให้มีความคลาดเคลื่อน เป็น 0.5 โดยมีสูตรดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n = คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = คือ จำนวนหน่วยประชากร

e = คือ ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้

เมื่อแทนค่าจำนวนประชากรด้วย 300 คน และความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง (ในที่นี้ คือ 0.05) ในสูตรข้างต้น ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนในการวิจัยครั้งนี้ คือ 370 คน โดยทั่วไปผู้ที่ตอบแบบสอบถามมักส่งกลับคือให้กับผู้วิจัยประมาณร้อยละ 50 - 60 (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2549) ผู้วิจัยจึงกำหนดจำนวนชุดแบบสอบถามที่ส่งจริง เป็นจำนวน 300 ชุด

2) การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

เมื่อพิจารณาจำนวนแบบสอบถามที่จะส่งให้กับกลุ่มตัวอย่าง (จำนวน 300 ฉบับ) ตามจำนวนประชากรที่ศึกษา พบว่าแบบสอบถามที่ส่งจริงจำนวน 270 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.5 ของจำนวนประชากรที่กำหนดในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผู้วิจัยได้กำหนดจำนวนแบบสอบถามที่ส่งทั้งหมด 300 ฉบับ

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ความต้องการของผู้ประกอบการวิชาชีพต่างๆ ต่อความต้องการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้น ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร โดยแบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 ความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ ดังนี้ โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนข้อคำถามดังนี้

ระดับความต้องการ	คะแนน
ต้องการมากที่สุด	5
ต้องการมาก	4
ต้องการปานกลาง	3
ต้องการน้อย	2
ต้องการน้อยที่สุด	1

ตอนที่ 3 ปัจจัยเกี่ยวกับคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ตอนที่ 4 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะอื่นๆ

3.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือเพื่อรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลเบื้องต้นจากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยต่าง ๆ ศึกษาหลักการทฤษฎีเกี่ยวกับการสืบค้นสารสนเทศ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ

2. สร้างเครื่องมือ โดยการศึกษาหลักการสร้างแบบสอบถาม แล้วกำหนดประเด็นของคำถามด้วยการจัดเก็บหมวดหมู่ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยและนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้ตรวจสอบแบบสอบถามเบื้องต้น

2. เรียบเรียงแบบสอบถามความต้องการของผู้ประกอบการวิชาชีพต่างๆ ต่อหลักการการให้บริการวิชาการ

3. นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างเนื้อหากับแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย โดยค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามมีค่าอยู่ที่ 0.00-1.00 จากนั้นนำแบบสอบถามดังกล่าวไปปรับปรุงแก้ไข ซึ่งข้อคำถามที่ตัดออกและเปลี่ยนข้อคำถาม ตอนที่ 2 ความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรรัฐ

ประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต (รป.ม.) คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครโดยผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ประกอบด้วยบุคคลต่าง ๆ ดังนี้

1. ผศ.ดร.สุนทร สุวรรณละออง อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

2. ผศ.ดร.อรุณ ไชยนิศย์ อาจารย์ประจำคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วตามข้อเสนอแนะไปทดลองใช้กับประชาชนทั่วไปในหน่วยงานของรัฐและเอกชน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

5. นำแบบสอบถามมาตรวจให้คะแนนเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือดังนี้

วิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีสัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient Alpha) (Cronbach. 1990 : 202-204) ได้ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.956

6. นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบความเชื่อมั่นมีความสมบูรณ์ไปเก็บข้อมูลจริงกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

1. ผู้วิจัยนัดประชุมผู้ช่วยนักวิจัยเพื่อสร้างความเข้าใจในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยและผู้ช่วยนักวิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถาม จำนวน 300 ฉบับ ไปยังกลุ่มตัวอย่าง โดยในส่วนของประชาชนทั่วไปและผู้ประกอบการวิชาชีพต่างๆ ผู้วิจัยและผู้ช่วยนักวิจัยดำเนินการแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง หากกลุ่มตัวอย่างไม่สามารถอ่านเขียนได้ ผู้วิจัยและผู้ช่วยนักวิจัยจะอำนวยความสะดวกโดยการอ่านแบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่างตอบ ในส่วนของสถานประกอบการ เช่นบริษัท ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามโดย 1) ทางไปรษณีย์ 2) เดินทางไปส่งด้วยตนเอง

3. ได้แบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 270 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 92.5 ของแบบสอบถามทั้งหมดที่แจกไป ผู้วิจัยตรวจสอบและคัดเลือกแบบสอบถามฉบับที่สมบูรณ์ เพื่อนำไปวิเคราะห์ผลตามลำดับ

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่รวบรวมได้และตรวจให้คะแนนแล้วไปวิเคราะห์ตามวิธีการทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS โดยเลือกวิธีวิเคราะห์ตามประเภทของข้อมูลและวัตถุประสงค์การวิจัย มีรายละเอียดดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ด้วยและคำนวณหาค่าร้อยละ (Percentage) ของแบบสอบถาม

2. ข้อมูลที่ได้จากแบบมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (\bar{x}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วสรุปผลในรูปแบบข้อความประกอบตารางสำหรับเกณฑ์การตัดสินผลการวิเคราะห์ข้อมูล พิจารณาจากค่าเฉลี่ยเลขคณิตเกณฑ์จุดกลางของช่วงระดับคะแนน ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง ระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง ระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง ระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง ระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 0.00 – 0.99 หมายถึง ไม่ใช่วัตถุประสงค์ในการสืบค้น และไม่มีปัญหาในการสืบค้น

3. แบบสอบถามตอนที่ 1 และ 2 วิเคราะห์ด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ด้วยสถิติ Chi-Square Tests

4. ข้อมูลที่เป็นคำถามแบบปลายเปิดเก็บรวบรวมเป็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

3.6 การนำเสนอผลการวิจัย

ในการเสนอผลการวิจัย ประกอบด้วยหัวข้อตามลำดับดังนี้

บทที่ 1 บทนำ กล่าวถึงความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา มูลเหตุและแรงจูงใจในการศึกษา วัตถุประสงค์ของการศึกษา ขอบเขตของการศึกษา และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา

บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ความหมายของความคาดหวัง ความหมายของความพึงพอใจ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง แนวคิดเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมทางการศึกษา แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ประวัติคณະศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ความสำคัญของความต้องการเปิดหลักสูตรปริญญาโท คณະศิลปศาสตร์ โครงสร้างหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย 1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอผลการวิจัย

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

บทที่ 5 สรุปและอภิปรายผล

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่องความต้องการเปิดหลักสูตรปริญญาโท สาขารัฐประศาสนศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ บทนี้ผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อมูลและสรุปผลการวิจัย เพื่อศึกษาผลความต้องการให้มีการเปิดหลักสูตรปริญญาโท คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ตามหัวข้อต่อไปนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อความสะดวกในการสะดวกในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และเพื่อให้สื่อความหมายได้เข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยขอเสนอสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในกลุ่มตัวอย่าง
n	แทน	จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม
mean (\bar{x})	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยแสดงผลการเก็บรวบรวมข้อมูล หรือผลการวิจัยที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อศึกษาความต้องการให้มีการเปิดหลักสูตรปริญญาโท คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ดังตารางที่ 1-3 แสดงผลการตอบแบบสอบถามของตัวแทนกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาศายสังคมศาสตร์ ผู้มีความสนใจในการศึกษาต่อ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการเปิดหลักสูตรปริญญาโท คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการเก็บรวบรวมข้อมูล หรือผลการวิจัยที่ได้จากตารางที่ 1 ซึ่งเป็นผลการตอบแบบสอบถามด้านข้อมูลส่วนตัวจากตัวแทนกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาศายสังคมศาสตร์ ผู้มีความสนใจในการศึกษาต่อ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการเปิดหลักสูตรปริญญาโท คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร สาขาวิชาการท่องเที่ยว สาขาวิชาการโรงแรม และสาขาวิชาภาษาอังกฤษ พบว่า เพศ ของผู้ตอบแบบสอบถามสาขาวิชาการท่องเที่ยว ส่วนมากเป็นเพศหญิง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 73 ต่อ 27 เพศของผู้ตอบแบบสอบถามสาขาวิชาการโรงแรมส่วนมากเป็นเพศหญิง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 77 ต่อ 23 และเพศของผู้ตอบแบบสอบถามสาขาวิชาภาษาอังกฤษส่วนมากเป็นเพศหญิง คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 55 ต่อ 45 อายุ ของผู้ตอบแบบสอบถามสาขาวิชาการท่องเที่ยว การโรงแรม ภาษาอังกฤษ ส่วนมากมีอายุไม่เกิน 25 ปี คิดเป็นร้อยละ 54 50 และ 90 ตามลำดับ อาชีพ ของผู้ตอบแบบสอบถามสาขาวิชาการท่องเที่ยว และภาษาอังกฤษ ส่วนมากประกอบอาชีพอื่น ๆ นอกเหนือจากอาชีพ รับราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ และพนักงานเอกชน คิดเป็นร้อยละ 65 ทั้งสองสาขาวิชา และอาชีพของผู้ตอบแบบสอบถามสาขาวิชาการโรงแรมส่วนมากประกอบอาชีพ พนักงานเอกชน คิดเป็นร้อยละ 68 ภูมิสำเนา ของผู้ตอบแบบสอบถามสาขาวิชาการท่องเที่ยว สาขาวิชาการโรงแรม และสาขาวิชาภาษาอังกฤษ ส่วนมากมีภูมิสำเนาจากภาคกลาง คิดเป็นร้อยละ 44 81 และ 69 ตามลำดับ รายได้เฉลี่ย ของผู้ตอบแบบสอบถามสาขาวิชาการท่องเที่ยว ส่วนมากมีรายได้เฉลี่ย 11,000-

15,000 บาท ต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 38 และรายได้เฉลี่ยของผู้ตอบแบบสอบถาม สาขาวิชาการโรงแรม และ สาขาวิชาภาษาอังกฤษ ส่วนมากมีรายได้ 16,000-20,000 บาท ต่อเดือน คิดเป็นร้อยละ 47 และ 38 ตามลำดับ **หลักสูตรที่สำเร็จการศึกษา** ของผู้ตอบแบบสอบถามสาขาวิชาการท่องเที่ยว สาขาวิชาการโรงแรม และสาขาวิชาภาษาอังกฤษ ส่วนมากสำเร็จการศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต คิดเป็นร้อยละ 78 100 และ 70 ตามลำดับ (ดังแสดงในตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

		ท่องเที่ยว		โรงแรม		ภาษาอังกฤษ	
		Frequency	%	Frequency	%	Frequency	%
1.เพศ	ชาย	27	27	23	23	45	45
	หญิง	73	73	77	77	55	55
	รวม	100	100	100	100	100	100
2.อายุ	ไม่เกิน 25ปี	54	54	50	50	90	90
	26-30	26	26	30	30	6	6
	31-35	20	20	20	20	4	4
	รวม	100	100	100	100	100	100
3. อาชีพ	รับราชการ/ พนักงานราชการ/ มหาวิทยาลัย	11	11	0	0	6	6
	พนักงาน รัฐวิสาหกิจ	3	3	0	0	5	5
	พนักงานเอกชน	21	21	68	68	24	24
	อื่นๆ	65	65	32	32	65	65
	รวม	100	100	100	100	100	100
4. ภูมิลำเนา	กรุงเทพ ปริมณฑล	41	41	15	15	4	4
	ภาคกลาง	44	44	81	81	69	69
	ภาคเหนือ	1	1	0	0	3	3
	ภาคใต้	12	12	0	0	1	1
	ภาคตะวันออก	0	0	0	0	4	4
	ภาคตะวันออกเฉียง เหนือ	2	2	4	4	19	19
	รวม	100	100	100	100	100	100

ตารางที่ 1 แสดงข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

5.รายได้เฉลี่ย	6,000-10,000	10	10	8	8	15	15
	11,000-15,000	38	38	27	27	29	29
	16,000-20,000	18	18	47	47	38	38
	มากกว่า 20,000	34	34	18	18	18	18
	รวม	100	100	100	100	100	100
6. หลักสูตรที่สำเร็จ	ศิลปศาสตรบัณฑิต	78	78	100	100	70	70
	บริหารธุรกิจบัณฑิต	19	19	0		5	5
	อื่น ๆ	3	3	0		25	25
	รวม	100	100	100	100	100	100

ตารางที่ 2 ผลการตอบแบบสอบถามความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

ตอนที่ 2 ความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร						
	ท่องเที่ยว		โรงแรม		ภาษาอังกฤษ	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
แบบ 1 การศึกษาที่เน้นวิจัยโดยมีการทำปฏิญานิพนธ์ และผลงาน หรือส่วนของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์โดยศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต และทำปฏิญานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต	10	10	0	0	6	6
แบบ 2 การศึกษาที่มีการทำสารนิพนธ์ และผลงาน หรือส่วนของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์โดยศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต และทำสารนิพนธ์นิพนธ์ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต	90	90	100	100	94	94

รวม	100	100	100	100	100	100

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาเหตุผลในการเลือกศึกษาต่อในหลักสูตร รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

จากผลการศึกษาในตารางที่ 2 พบว่า เหตุผลอันดับ 1 ในการเลือกศึกษาต่อในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ระบุ คือ การวางแผนเป้าหมายว่าจะศึกษา ต่อให้ถึงในระดับที่สูง มีจำนวนคิดเป็นร้อยละ 35.71 รองลงมาคือ เพื่อเพิ่มพูนความรู้/ความก้าวหน้า ในหน้าที่การงาน มีจำนวนคิดเป็นร้อยละ 27.68 (ดังแสดงในตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของอันดับเหตุผลของนิสิตในการเลือกศึกษาต่อในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ข้อ	เหตุผลในการเลือกศึกษาต่อในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต	จำนวน	ร้อยละ
1	เพื่อเพิ่มพูนความรู้	31	27.68
2	พัฒนาความก้าวหน้า ในหน้าที่การงาน	40	35.71
3	มีการวางแผนเป้าหมายว่าจะศึกษาต่อให้ถึงในระดับสูง	3	2.68
4	เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะสามารถนำวุฒิการศึกษาที่ได้รับไปใช้ในการเลื่อนขั้น- เลื่อนเงินเดือน	13	11.61
5	ได้รับการสนับสนุน/ ทุนการศึกษาจากหน่วยงาน	4	3.57
6	เพื่อต้องการมีกลุ่มคนทางสังคมมากขึ้น/เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงาน	8	7.14
7	ผู้ปกครอง/ คนในครอบครัวของท่านต้องการให้ศึกษาต่อในระดับมหาบัณฑิต	0	0.00
8	ค่านิยมของสังคมไทยในปัจจุบันมีการยกย่องและให้เกียรติผู้ที่มีการศึกษาสูง	6	5.36
9	หน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานท่านมีความจำเป็นที่ต้องใช้บุคลากรที่มีวิสัยทัศน์และสำเร็จการศึกษาในระดับที่สูง	2	1.79
10	มีความต้องการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ด้วยการเลือกศึกษาต่อในระดับมหาบัณฑิต	3	2.68
11	การศึกษาต่อเป็นการสร้างประสบการณ์และความรู้ใหม่ ๆ	2	1.79
12	เลือกศึกษาต่อเพราะเพื่อนหรือคนสนิทชวนมาเรียนด้วยกัน	0	0.00

ในข้อมูลส่วนนี้เป็นข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยเกี่ยวกับการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร จากข้อคำถามความต้องการ

หลักสูตรฝึกอบรมรวม 24 ประเด็น โดยให้ค่าคะแนนเป็น 5 ระดับ ได้แก่ มากที่สุด 5 คะแนน มาก 4 คะแนน ปานกลาง 3 คะแนน น้อย 2 คะแนน และน้อยที่สุด 1 คะแนน

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบส่วนมากตอบว่ามีระดับความต้องการอบรมหลักสูตรระยะสั้นระดับมากที่สุด มี 1 ประเด็น ได้แก่ ข้อ 3.4 หลักสูตรวิจัยและพัฒนานวัตกรรมชุมชน $x = 4.7649$

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบส่วนมากตอบว่ามีระดับปัจจัยเกี่ยวกับการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ระดับมากมี 8 ประเด็น ได้แก่ ข้อ 1.1 คณะมีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ดีน่าเข้ามาศึกษา ร้อยละ 44.6 ข้อ 1.2 คณะมีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ดีน่าเข้ามาศึกษา ร้อยละ 34.1 ข้อ 3.3 มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่ดีให้นักศึกษาหรือผู้สนใจศึกษาต่อ ร้อยละ 31.4 ข้อ 3.5 หลักสูตรที่เปิดสอนเป็นที่ได้รับความนิยมและทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน เป็นต้น

ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบส่วนมากตอบว่ามีระดับปานกลาง มี 1 ประเด็น ได้แก่ ข้อ 1.10 คณะศิลปศาสตร์มีความพร้อมในการจัดการศึกษา ร้อยละ 21.1

นอกจากนี้ หากพิจารณาระดับความรู้ความเข้าใจจากค่าเฉลี่ย พบว่า มีค่าเฉลี่ยระดับน้อย 1.12 คุณภาพของมหาบัณฑิตได้รับการยอมรับจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ตามลำดับ ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยเกี่ยวกับการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยเกี่ยวกับการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	\bar{X}	S.D.	ระดับการตัดสินใจ
1. การบริหารจัดการ			
1.1 คณะมีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ดีน่าเข้ามาศึกษา	3.8081	1.08122	มาก
1.2 มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ บริการ	3.7892	.98986	มาก
1.3 มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่ดีให้นักศึกษาหรือผู้สนใจศึกษาต่อ	4.2892	.94576	มาก
2. หลักสูตร			
1.4 หลักสูตรที่เปิดสอนเป็นที่ได้รับความนิยมและทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน	3.9081	1.10047	มาก
1.5 เนื้อหาวิชาที่กำหนดในหลักสูตรเปิดโอกาสให้ท่านเลือกเรียนได้อย่างกว้างขวาง	3.9649	1.11718	มาก
1.6 หลักสูตรมีมาตรฐานและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ	3.8432	1.19949	มาก
1.7 เนื้อหาวิชาที่กำหนดในหลักสูตรสามารถนำไปเป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพและปรับปรุงการทำงานขององค์กรได้	3.6541	1.11860	มาก

3. ภาพลักษณ์ของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร			
1.8 ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยและคณะผู้บริหาร คณะศิลปศาสตร์	3.5135	1.24551	มาก
1.9 คณะศิลปศาสตร์มีความทันสมัยในทุกด้าน	4.1297	.99834	มาก
1.10 คณะศิลปศาสตร์มีความพร้อมในการจัดการศึกษา	3.3351	1.05979	ปานกลาง
1.12 คุณภาพของมหาบัณฑิตได้รับการยอมรับจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน	2.4405	1.05819	น้อย

4.3 ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติม

ในส่วนของการข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอื่นๆ เพิ่มเติม ร้อยละ 3.7 ต้องการให้มหาวิทยาลัยสร้างเครือข่าย รองลงมา ร้อยละ 3.5 ควรเป็นหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต ร้อยละ 3.2 สามารถเข้าถึงเนื้อหาอบรมผ่านออนไลน์ได้ ร้อยละ 2.9 ควรจะอบรมผู้ประกอบการวิชาชีพ

ร้อยละ 2.7 ควรจัดอบรมอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มศักยภาพ ร้อยละ 1.3 ควรเทียบโอนหน่วยกิตชั่วโมงที่อบรมได้ ร้อยละ 1.0 ควรชักชวนศิษย์เก่าควรอบรมร่วมกับศิษย์ปัจจุบันตามลำดับตั้งข้อมูลแสดงในตารางที่ 4.9

ตารางที่ 4.9 แสดงจำนวนและร้อยละผู้ตอบจำแนกตามข้อเสนอแนะและความคิดเห็นเพิ่มเติม

ข้อเสนอแนะ/ความคิดเห็นเพิ่มเติม	จำนวน	ร้อยละ
1.ควรเป็นหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต	13	3.5
2.ต้องจัดอบรมอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มศักยภาพ	10	2.7
3.ควรสร้างเครือข่ายของมหาวิทยาลัย	14	3.7
4.ควรจะอบรมผู้ประกอบการวิชาชีพ	11	2.9
5.สามารถเข้าถึงเนื้อหาอบรมผ่านออนไลน์	12	3.2
6.เนื้อหาครอบคลุมทุกอาชีพ	3	0.8
7.ควรชักชวนศิษย์เก่าควรอบรมร่วมกับศิษย์ปัจจุบัน	4	1.0
8.ระยะเวลาอบรมน้อย	2	0.5
9.ควรเทียบโอนหน่วยกิตชั่วโมงที่อบรมได้	5	1.3
Missing System	225	80.0
รวม	75	100.0

หมายเหตุ : มีผู้ไม่ตอบจำนวน 225 ราย

การนำเสนอเรื่องราวจากการสนทนากลุ่มย่อยในโครงการอบรมหลักสูตรระยะสั้น ผู้วิจัยได้ถ่ายทอด จากความรู้และประสบการณ์ตรง ซึ่งทำให้ได้มุมมองประเด็นที่น่าสนใจ ภาพรวมเกี่ยวกับหลักสูตรการอบรม ระยะสั้น และนำเสนอในงานวิจัยฉบับนี้

งานวิจัยฉบับนี้มีใช้บทสรุปของโครงการหลักสูตรอบรมระยะสั้นทั้งหมด เนื่องจากเป็นการศึกษาวิจัย เพียงประเด็นเกี่ยวกับความต้องการอบรมหลักสูตรระยะสั้นบางหลักสูตรและบางประเด็นเท่านั้น และเป็น เพียงการศึกษาไม่กีราย เป็นการศึกษาเฉพาะผู้ประกอบการบางพื้นที่ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลเท่านั้น นอกจากนี้ในการศึกษาที่จะเข้าถึงกลุ่มประชากรที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในลักษณะนี้ค่อนข้างยากลำบาก การได้รับความร่วมมือจากผู้ประกอบการในการที่จะนำเสนอข้อมูลและเวลานัดหมายเป็นอุปสรรคที่สำคัญอย่างหนึ่ง

บทที่ 5

บทสรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่องความต้องการเปิดหลักสูตรปริญญาโท สาขารัฐประศาสนศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มีบทสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และ ข้อเสนอแนะตามลำดับ ดังนี้

5.1 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์สำคัญ ดังนี้

5.1.1 เพื่อศึกษาความต้องการให้มีการเปิดหลักสูตรปริญญาโท คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

5.1.2 เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการหลักสูตรปริญญาโท คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

5.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

5.2.1. ประชากรในการศึกษาได้แก่ กลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษายาสัยสังคมศาสตร์ และกลุ่มบุคคลที่มีความรู้ ประสบการณ์ในด้านการเมืองการปกครอง บริหารรัฐกิจ

5.2.2 กลุ่มตัวอย่างได้แก่ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ตัวแทนกลุ่มผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษายาสัยสังคมศาสตร์ ผู้มีความสนใจในการศึกษาต่อ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการเปิดหลักสูตรปริญญาโท คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครจำนวน 300 คน และตัวแทนอาจารย์ และกลุ่มบุคคลที่มีความรู้

5.3 วิธีดำเนินการวิจัย

5.3.1 การกำหนดปัญหาและความสำคัญ

ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากแหล่งข้อมูลต่างๆทำให้เข้าแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ยุทธศาสตร์ที่ 1 และแผนยุทธศาสตร์การพัฒนามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครในยุทธศาสตร์ที่ 1 ในด้านการพัฒนาการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล เพื่อยกระดับศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ของประเทศไทย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ในฐานะที่เป็นสถาบันอุดมศึกษาจึงจำเป็นต้องจัดหลักสูตรการเรียนรู้ให้ทันสมัย มุ่งเน้นการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้มีคุณภาพอย่างยั่งยืน คณะศิลปศาสตร์เป็นคณะที่มีการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตวิชาชีพ ผู้มีคุณธรรม มีความเป็นเลิศทางวิชาการด้านศิลปศาสตร์ มีความรู้คู่เทคโนโลยี ตามคุณภาพมาตรฐานสากล จึงเป็นคณะที่มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนเพื่อตอบสนองแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ยุทธศาสตร์ที่ 1 ในการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ดังนั้นความต้องการให้มีการเปิดหลักสูตรปริญญาโท คณะศิลปศาสตร์ จัดทำขึ้นเพื่อให้บรรลุตามเจตนารมณ์ในการจัดการเรียนการสอนที่พัฒนาคุณภาพทรัพยากรมนุษย์

5.3.2 การศึกษาความเป็นไปได้

หลังจากศึกษาสภาพปัญหาและความจำเป็นแล้ว ผู้วิจัยทำการรวบรวม และสรุปประเด็นต่างๆที่เกิดขึ้น โดยศึกษาหลักสูตรสาขาวิชาการท่องเที่ยว การโรงแรม และภาษาอังกฤษที่ทำการเปิดหลักสูตรปริญญาตรีในคณะศิลปศาสตร์ ศึกษาศักยภาพของอาจารย์สาขาวิชาดังกล่าว และเสนอตัวอย่างหลักสูตร

ปริญญาโทที่จะทำการเปิดสอนในสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ผู้วิจัยศึกษาและวิเคราะห์แล้วว่าความต้องการเปิดหลักสูตรปริญญาโทคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครมีความครอบคลุม ตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ความต้องการด้านรูปแบบหลักสูตร
2. ความต้องการด้านโครงสร้างหลักสูตร
3. ความต้องการด้านการบริหารหลักสูตร
4. รูปแบบการจัดการบริหารบุคลากร คณะศิลปศาสตร์

หลังจากนั้นผู้วิจัยได้ออกแบบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ โดยใช้ แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ดังหัวข้อคำถามต่อไปนี้

หัวข้อคำถามของแบบสอบถาม:

1. ความต้องการด้านรูปแบบหลักสูตร
2. ความต้องการด้านโครงสร้างหลักสูตร
3. ความต้องการด้านการบริหารหลักสูตร

คำถามในการสัมภาษณ์:

1. ท่านคิดว่ารูปแบบหลักสูตร และโครงสร้างหลักสูตรปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มีความเหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

2. ท่านคิดว่าการบริหารหลักสูตร ในด้านจำนวนอาจารย์ในสาขาวิชา คุณวุฒิการศึกษา จำนวนอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร การพัฒนาวิชาชีพตามเกณฑ์มาตรฐานอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

3. ท่านคิดว่าการจัดการศึกษาหลักสูตรปริญญาโท ในด้านวิทยากรภายนอกมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร การบูรณาการกับสาขาอื่น วันและ เวลาในการจัดการเรียนการสอน เหมาะสมหรือไม่ อย่างไร

4. ท่านคิดว่าว่าหลักสูตรนี้มีประโยชน์ต่อผู้เรียนในการประกอบอาชีพมากน้อยเพียงใด

5.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

5.4.1 ลงภาคสนาม เก็บข้อมูลวิจัยจากกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการแจกแบบสอบถามต่อผู้ที่มีความสนใจในการศึกษาต่อ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการเปิดหลักสูตรปริญญาโท คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีจำนวน 300 ฉบับ

5.4.2 นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ เพื่อแปลผลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS

5.4.3 นำแบบสัมภาษณ์มาถอดเทป เพื่อสรุปและแปลผลวิจัย ผู้วิจัยทำการถอดบทสัมภาษณ์ โดยใส่หมายเลขผู้ตอบแบบสัมภาษณ์แทนการใส่ชื่อของผู้ตอบแบบสอบถาม เนื่องจากข้อมูลที่ได้จากผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ถือเป็นความลับ

5.5 สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยที่ได้จากกลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม เลือก รูปแบบการจัดการศึกษา แบบที่ 2 ศึกษาแบบเลือกทำสารนิพนธ์ โดยศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต และทำสารนิพนธ์นิพนธ์ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต ด้านการจัดการศึกษา แบบจัดโดยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครด้วยการสอนบรรยายในชั้นเรียน ผู้ตอบแบบสอบถามสาขาวิชาการท่องเที่ยวมีความต้องการมาก ด้านการจัด

การศึกษา แบบจัดโดยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร มีความต้องการมาก ด้านการจัดการศึกษา แบบจัดโดยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร และเชิญอาจารย์พิเศษทั้งในและต่างประเทศ ร่วมสอน ผู้ตอบแบบสอบถามสาขาวิชาภาษาอังกฤษมีความต้องการมาก ด้านการจัดการศึกษา แบบจัดโดยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ร่วมกับสถาบันการศึกษาต่างประเทศ และบางส่วนเรียน ณ มหาวิทยาลัยต่างประเทศ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการมาก ความต้องการด้านการศึกษาเฉพาะ สาขาวิชาเดียว ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการมาก ส่วนความต้องการด้านการศึกษาแบบบูรณาการ สองสาขา ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการมาก ความต้องการด้านรายวิชาที่เปิด ปริญญาโท/สารนิพนธ์ 12/6 หน่วยกิต วิชาบังคับ 21 หน่วยกิต วิชาเลือก 3/9 หน่วยกิต ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการมากที่สุด ความต้องการด้านวิธีคัดเลือก ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการใช้วิธีสอบวัดระดับมากที่สุด ความต้องการด้านวิธีคัดเลือกแบบวิธีสัมภาษณ์ ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการมากที่สุด ความต้องการด้านการบริหารหลักสูตรเกี่ยวกับงบประมาณเพื่อการศึกษา ผู้ตอบแบบสอบถาม ต้องการจ่ายค่าธรรมเนียมการศึกษา แบบเหมาจ่ายมาก ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการแบบแบ่งจ่ายปานกลาง และสาขาวิชาการโรงแรมมีความต้องการแบบต้องการทุนทำปริญญาโท ในระดับปานกลาง ความต้องการด้านการบริหารหลักสูตรเกี่ยวกับเวลาเรียน ผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการศึกษานอกเวลาราชการจันทร์-ศุกร์ มาก และผู้ตอบแบบสอบถามมีความต้องการศึกษานอกเวลาราชการ เสาร์-อาทิตย์ มากที่สุด

5.6 อภิปรายผล

จากการศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยว่า รูปแบบการจัดการศึกษาแบบเลือกทำสารนิพนธ์ โดยศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต และทำสารนิพนธ์ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต เหมาะสมต่อการจัดการศึกษาหลักสูตรปริญญาโท คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ด้านการจัดการศึกษา แบบจัดโดยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครด้วยการสอนบรรยายในชั้นเรียน ผู้ตอบแบบสอบถามสาขาวิชาการท่องเที่ยวมีความต้องการมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธาตุณี ปลื้มสำราญ (2553) โดยผู้ตอบแบบสอบถามความต้องการต่อหลักสูตรการศึกษาดุสิตบัณฑิต คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตอบว่ามีความต้องการให้มหาวิทยาลัยจัดการศึกษาเพียงสถาบันเดียวในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 69.79 ความต้องการด้านการศึกษาเฉพาะสาขาวิชาเดียว ผู้ตอบแบบสอบถามสาขาวิชาการท่องเที่ยวมีความต้องการมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ นงศ์ลักษณ์ รุ่งวิทยากร และ สุกัญญา สุขวัฒน์ (2545) ศึกษาความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาเอก ด้านบริหารการศึกษา ของมหาบัณฑิตแขนงวิชาบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช และผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ร้อยละ 58.7 ของผู้ตอบแบบสอบถามต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาเอก ด้านบริหารการศึกษาเพียงด้านเดียว โดยมีเหตุผลคือ ต้องการปรับปรุง และพัฒนาตนเองในการทำงาน และสาขาวิชาการโรงแรมมีความต้องการแบบต้องการทุนทำปริญญาโท ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธาตุณี ปลื้มสำราญ (2553) โดยผู้ตอบแบบสอบถามความต้องการต่อหลักสูตรการศึกษาดุสิตบัณฑิต คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ตอบว่ามีความต้องการให้มหาวิทยาลัยจัดหาทุนในการทำวิทยานิพนธ์ให้ และความต้องการด้านการบริหารหลักสูตรเกี่ยวกับเวลาเรียน ผู้ตอบแบบสอบถามสาขาวิชาภาษาอังกฤษ และผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ มีความต้องการให้จัดการศึกษานอกเวลาราชการ เสาร์-อาทิตย์ มากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บรรดล สุขปิติ และพลับพลึง ทับเปลี่ยน (2539), รัตนาภรณ์ ศรีรัตนบัลล์ (2541) และ ธาตุณี ปลื้มสำราญ (2553) ด้านประโยชน์ต่อผู้เรียนในการประกอบวิชาชีพ เห็นว่ามีประโยชน์ต่อผู้เรียนในการประกอบอาชีพมาก เพราะ

นำความรู้ที่เรียนไปประยุกต์ใช้ในการทำงานได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นางค์ลักษณ์ รุ่งวิทยากร และ สุกัญญา สุขวัฒน์ (2545)

5.7 ข้อเสนอแนะ

การศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการหลักสูตรปริญญาโท คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร ดังนี้

5.7.1 ควรมีรูปแบบการจัดการศึกษา 2 แบบ คือแบบการศึกษาที่เน้นวิจัยโดยมีการทำปริญญานิพนธ์ โดยศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต และทำปริญญานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต และแบบเลือกทำ สารนิพนธ์ โดยศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต และทำสารนิพนธ์ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต เพื่อให้ นักศึกษาได้เลือกเรียนตามความพึงพอใจ

5.7.2 ควรจัดการศึกษา แบบจัดโดยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครด้วยการสอนบรรยาย ในชั้นเรียนร่วมกับการเชิญวิทยากรภายนอกทั้งชาวไทย และชาวต่างชาติ

5.7.3 ควรจัดการศึกษาแบบบูรณาการสองสาขา

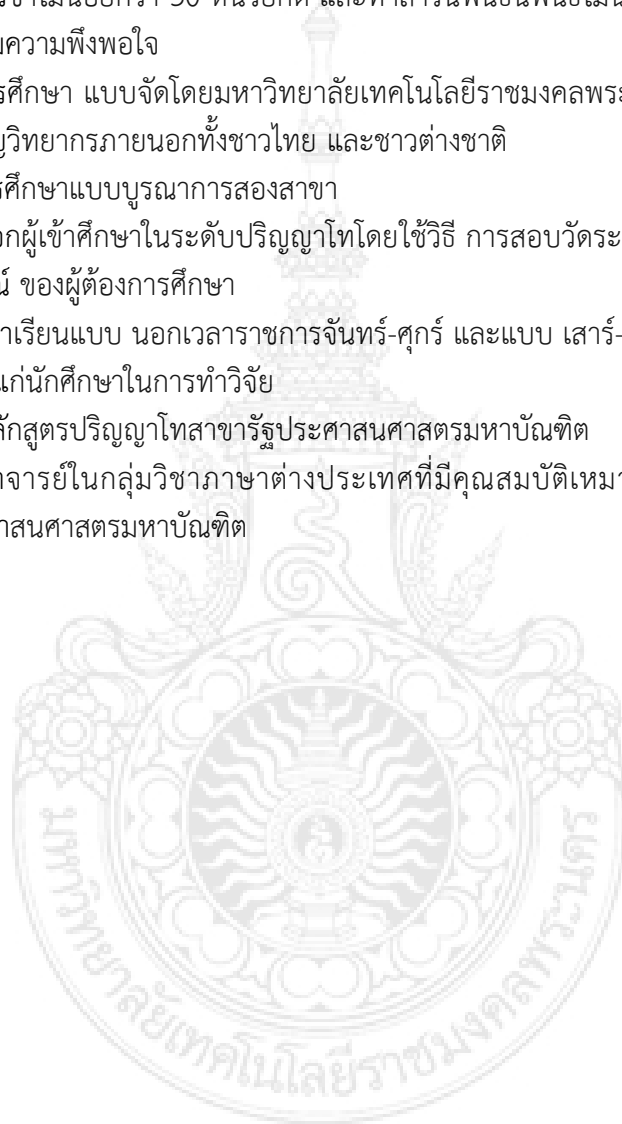
5.7.4 ควรคัดเลือกผู้เข้าศึกษาในระดับปริญญาโทโดยใช้วิธี การสอบวัดระดับ การสัมภาษณ์ และการ พิจารณาจากประสบการณ์ ของผู้ต้องการศึกษา

5.7.5 ควรจัดเวลาเรียนแบบ นอกเวลาราชการจันทร์-ศุกร์ และแบบ เสาร์-อาทิตย์

5.7.5 ควรให้ทุนแก่นักศึกษาในการทำวิจัย

5.7.6 ควรเปิดหลักสูตรปริญญาโทสาขารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

5.7.7 ควรเชิญอาจารย์ในกลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศที่มีคุณสมบัติเหมาะสมต่อการเปิดหลักสูตร ปริญญาโท สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

บรรณานุกรม (Bibliography)

- กิตติ พัทธวิชัย. (2544). **หลักสูตรการฝึกอบรม** (On-Line) Available: http://phankaew4.blogspot.com/p/blog-page_10.html
- กริช อัมโภชน์.(2545). **การสร้างหลักสูตรและโครงการฝึกอบรม**.เอกสารประกอบการบรรยายในการฝึกอบรมหลักสูตรการบริหารงาน ฝึกอบรม สำนักฝึกอบรม. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ณรงค์ โพธิ์พุกษานันท์. (2555). **สังคมกับเศรษฐกิจ: แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่11 (2555-2559) กับแนวคิดสู่ประชาคมอาเซียน**. กรุงเทพมหานคร : พูลสวัสดิ์ พับลิชชิ่ง.
- ณรงค์ โพธิ์พุกษานันท์. (2556).**ระเบียบวิธีวิจัย: หลักการและแนวคิด เทคนิค การเขียนรายงานการวิจัย**. กรุงเทพฯ : เอ็กซ์เปอร์เน็ท,
- ณรงค์ฤทธิ์ มন্ত্রীภักดี (2544). **แนวความคิดของข้าราชการและประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น : ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอนาวัง จังหวัดหนองบัวลำภู** . มหาวิทยาลัยรามคำแหง.กรุงเทพฯ.
- ทรงกลด สุริยวิชญา.(2552). **การฝึกอบรมเพื่อพัฒนาครูแนวใหม่**. (On-Line) Available: www.gotoknow.org คนทำงานแลกเปลี่ยนเรียนรู้.
- ธนินทร์รัฐ รัตนพงศ์ภิญโญและเสาวลักษณ์ เจียวพวง (2549).**ความพึงพอใจของผู้รับบริการของแผนกผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลโพธาราม**. ราชบุรี.โรงพยาบาลโพธาราม.
- มนูญ ไชยทองศรี. (2544). **หลักสูตรการฝึกอบรม** (On-Line) Available: http://phankaew4.blogspot.com/p/blog-page_10.html
- มนัสวาสน โกวิทยา (2545). “**การเรียนรู้ตลอดชีวิตโดยการศึกษาทางไกล**” ในการศึกษาออกโรงเรียนกับการปฏิรูปการศึกษา, หน้า 127-135. วีระเทพ ปทุมเจริญวัฒน์, บรรณาธิการ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปรัชญา เวสารัชชและอภิชัย พันธเสน, (2540). **การปฏิรูปการศึกษาเพื่ออนาคต**. กรุงเทพฯ : ธารวิมล.
- วิจิตร อวาทกุล (2537). **การฝึกอบรม** . กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
- วิภาวรรณ กลิ่นหอม.(2552). **การวิเคราะห์ความจำเป็นในการฝึกอบรม**. (On-Line) Available: [ww.google.co.th/onlinehome.us/.../BusinessPlanning_SMEs_Chapter_06.doc](http://www.google.co.th/onlinehome.us/.../BusinessPlanning_SMEs_Chapter_06.doc).
- วิโรจน์ ลักขณาอดิศร.(2550). **กลยุทธ์ HR ที่จับต้องได้**. กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- สมชาติ กิจยรรยง.(2550). **เทคนิคการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพ**.(พิมพ์ครั้งที่2). กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- สมชาติ กิจยรรยง และ อรรถรีย์ ณ ตะกั่วทุ่ง .(2550). **เทคนิคการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพ**. (พิมพ์ครั้งที่2). กรุงเทพฯ : สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย-ญี่ปุ่น).
- Cruickshank. D.R. and K.K. Metcalf. (1994).**“Training within Teacher Preparation”**. Handbook of Research on Teacher Education : A Project of the Association of Teacher Educators. New York : Macmillan Publishing Company.

ภาคผนวก ก
(แบบสอบถาม)

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง ความต้องการเปิดหลักสูตรปริญญาโท สาขารัฐประศาสนศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร The Need to Open Master's Degree of Liberal Arts Faculty, Rajmangala University of Technology Phranakorn

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้มีจุดมุ่งหมาย เพื่อสำรวจความต้องการศึกษาต่อระดับปริญญาโท หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ซึ่งผลการสำรวจที่ได้สามารถใช้เป็นแนวทางในการเปิดหลักสูตรปริญญาโท รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) ข้อมูลนี้ถือเป็นความลับ ไม่มีผลเกี่ยวกับตัวท่าน แต่จะเป็นประโยชน์ในการศึกษาวิจัย จึงขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้ แบบสอบถามทั้งหมดแบ่งออกเป็น 5 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ตอนที่ 3 ปัจจัยเกี่ยวกับคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่นๆ (ถ้ามี)

ตอนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สำหรับนักวิจัย

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความ ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

ID

- เพศ 1) ชาย 2) หญิง
- อายุ 1) ต่ำกว่า 25 ปี 2) 26 – 30 ปี 3) 31 – 35 ปี
 4) 36 – 40 ปี 5) 41 – 50 ปี 6) มากกว่า 50 ปี ขึ้นไป
- การศึกษาสูงสุด
 1) ต่ำกว่าปริญญาตรี 2) ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า 3) สูงกว่าปริญญาตรี
- สถานภาพที่ดำรงตำแหน่งในปัจจุบัน
 1) ผู้บริหาร 2) เจ้าหน้าที่ปฏิบัติการ 3) ลูกจ้างประจำ
 4) ลูกจ้างชั่วคราว 5) พนักงานทั่วไป 6) อื่นๆ โปรดระบุ.....
- ประสบการณ์ในการทำงาน
 1) ไม่มี 2) น้อยกว่า 5 ปี 3) 6-10 ปี
 4) 11-15 ปี 5) มากกว่า 15 ปี ขึ้นไป
- อาชีพ
 1) ข้าราชการ 2) พนักงานของรัฐ 3) พนักงานรัฐวิสาหกิจ
 4) พนักงานเอกชน 5) เจ้าหน้าที่ของรัฐ 6) ธุรกิจส่วนตัว
 7) ผู้ประกอบการอาชีพต่างๆ 8) อื่นๆ โปรดระบุ.....

ตอนที่ 2 ความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ก.ความต้องการด้านรูปแบบหลักสูตร
ความต้องการเกี่ยวกับแบบแผนหลักสูตร

แบบ 1 การศึกษาที่เน้นวิจัยโดยมีการทำปริญญานิพนธ์ และผลงาน หรือส่วนของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์โดยศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า 24 หน่วยกิต และทำปริญญานิพนธ์ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต

แบบ 2 การศึกษาที่มีการทำสารนิพนธ์ และผลงาน หรือส่วนของผลงานได้รับการยอมรับให้ตีพิมพ์โดยศึกษารายวิชาไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต และทำสารนิพนธ์ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

คำชี้แจง โปรดเลือกคำตอบและจัดอันดับของคำตอบตามอันดับของเหตุผลที่ท่านใช้ในการเลือกศึกษาต่อดังนี้
 เป็นเหตุผลสำคัญที่สุด ใส่หมายเลข 1 เป็นเหตุผลสำคัญรองลงมา ใส่หมายเลข 2 เป็นเหตุผลสำคัญอันดับสาม ใส่หมายเลข 3

ข้อ	ข. ความต้องการศึกษาต่อหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร	อันดับ
1	เพื่อเพิ่มพูนความรู้	
2	พัฒนาความก้าวหน้า ในหน้าที่การงาน	
3	มีการวางแผนเป้าหมายว่าจะศึกษาต่อให้ถึงในระดับสูง	
4	เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะสามารถนำวุฒิการศึกษาที่ได้รับไปใช้ในการเลื่อนขั้น-เลื่อนเงินเดือน	
5	ได้รับการสนับสนุน/ ทุนการศึกษาจากหน่วยงาน	
6	เพื่อต้องการมีกลุ่มคนทางสังคมมากขึ้น/ เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงาน	
7	ผู้ปกครอง/ คนในครอบครัวของท่านต้องการให้ศึกษาต่อในระดับมหาบัณฑิต	
8	ค่านิยมของสังคมไทยในปัจจุบันมีการยกย่องและให้เกียรติผู้ที่มีการศึกษาสูง	
9	หน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานท่านมีความจำเป็นที่ต้องใช้บุคลากรที่มีวิสัยทัศน์และสำเร็จการศึกษาในระดับที่สูง	
10	มีความต้องการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ด้วยการเลือกศึกษาต่อในระดับมหาบัณฑิต	
11	การศึกษาต่อเป็นการสร้างประสบการณ์และความรู้ใหม่ ๆ	
12	เลือกศึกษาต่อเพราะเพื่อนหรือคนสนิทชวนมาเรียนด้วยกัน	

ตอนที่ 3 ปัจจัยเกี่ยวกับคณะศิลปศาสตร์ ที่ผู้ตอบแบบสอบถามใช้ในการตัดสินใจศึกษาต่อในหลักสูตรรัฐ
ประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย (/) ลงในช่องที่สอดคล้องกับข้อเท็จจริงของตัวท่านมากที่สุดเพียง
คำตอบเดียว

ข้อ	ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยเกี่ยวกับการเลือกศึกษาต่อ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (รป.ม.) คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล พระนคร	ระดับผลต่อการตัดสินใจ				
		มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
การบริหารจัดการ						
1	คณะมีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ดีน่าเข้ามา ศึกษา					
2	มีการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ บริการ					
3	มีการประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารที่ดีให้นักศึกษา หรือผู้สนใจศึกษาต่อ					
หลักสูตร						
1	หลักสูตรที่เปิดสอนเป็นที่ได้รับความนิยมและทันต่อ เหตุการณ์ในปัจจุบัน					
2	เนื้อหาวิชาที่กำหนดในหลักสูตรเปิดโอกาสให้ท่าน เลือกเรียนได้อย่างกว้างขวาง					
3	หลักสูตรมีมาตรฐานและมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ					
4	เนื้อหาวิชาที่กำหนดในหลักสูตรสามารถนำไปเป็น พื้นฐานในการประกอบอาชีพและปรับปรุงการทำงาน ขององค์กรได้					
ภาพลักษณ์ของคณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร						
1	ชื่อเสียงของมหาวิทยาลัยและคณะผู้บริหารคณะศิลป ศาสตร์					
2	คณะศิลปศาสตร์มีความทันสมัยในทุกด้าน					
3	คณะศิลปศาสตร์มีความพร้อมในการจัดการศึกษา					
4	คุณภาพของมหาบัณฑิตได้รับการยอมรับจาก หน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน					

ข้อ	ปัจจัยเกี่ยวกับคณะศิลปศาสตร์	ระดับผลต่อการเลือกเรียน				
		มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
สถานที่ตั้งของวิทยาลัย						
1	อยู่ใกล้สถานที่ทำงาน / ที่พักอาศัย					
2	สะดวกแก่การเดินทาง					
3	มีรถสาธารณะบริการ					
4	มีที่จอดรถกว้างขวางและเพียงพอ					
วันและเวลาเรียน						
1	วันและเวลาที่สะดวกแก่การเรียนและการทำงาน					
2	ระยะเวลาที่เหมาะสมสำหรับการเรียนในแต่ละรายวิชา					
3	วันและเวลาเรียนที่แน่นอน					
4	ความเหมาะสมของระยะเวลาในการศึกษาตลอดหลักสูตร					
ข้อมูลเหตุผลในการเลือกศึกษาต่อหลักสูตรปริญญาโท (ร.ป.ม.)						
1	จัดการศึกษาโดยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครด้วยการสอนบรรยายในชั้นเรียน					
2	จัดการศึกษาโดยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครโดยเชิญอาจารย์พิเศษจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันวิชาชีพอื่นมาสอน หรือร่วมสอน					
3	จัดการศึกษาโดยมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนครโดยเชิญอาจารย์พิเศษจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันวิชาชีพจากต่างประเทศมาสอน หรือร่วมสอน					

ตอนที่ 4 : ข้อเสนอแนะอื่นๆ (ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถาม
 คณะนักวิจัย คณะศิลปศาสตร์
 มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

ประวัติผู้วิจัย

ผศ.ดร.ณรงค์ โพธิ์พฤษานันท์

Narong Phophueksanand

Lecturer and Asst.Prof., Faculty of Liberal Arts, RMUTP.

การศึกษา

ศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) สาขาการปกครอง คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง
สังคมวิทยามหาบัณฑิต (ศค.ม.) สาขาสังคมวิทยา คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
Ph.D (Sociology) Dr.Babasaheb Ambedkar Maratawada University. India

ประกาศนียบัตร

ประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาการวิจัยทางสังคม (รุ่น 8) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ประกาศนียบัตรกฎหมายปกครอง (รุ่น 1) สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา
ประกาศนียบัตรกฎหมายทรัพย์สินทางปัญญา (รุ่น 1) สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา
ประกาศนียบัตรผู้นำการเมือง (รุ่น 1) สถาบันพระปกเกล้า
ประกาศนียบัตร Mini M.M. (ผู้จัดการระดับสูง) สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า)

ตำแหน่ง

-ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาสังคมวิทยา
-นักวิจัยแห่งชาติ รหัสนักวิจัย 46000041 (สาขาสังคมวิทยา)
-กองบรรณาธิการบริหารวารสารวิชาการและวิจัย มทร.พระนคร
-ผู้ทรงคุณวุฒิพิเศษ สมาคมสื่อมวลชนหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์แห่งประเทศไทย (สว.นช.)
-ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความวิจัย โครงการวิจัยและรายงานวิจัยของมหาวิทยาลัยต่างๆ
-ผู้ทรงคุณวุฒิด้านวิชาการ สถานีโทรทัศน์กูรูทีวี (KURU Television) ภายใต้คำสั่ง กสทช.
-กรรมการกลั่นกรอง (peer review) บทความวิชาการ/บทความวิจัยเพื่อตีพิมพ์ในวารสารทางวิชาการของมหาวิทยาลัย

ต่างๆ

ผลงานทางวิชาการ

หนังสือระเบียบวิธีวิจัย (พิมพ์ครั้งที่ 10)
ตำรา ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบูรณาการ, จัดพิมพ์โดยกรมการปกครองส่วนท้องถิ่น
หนังสือสังคมกับเศรษฐกิจ (พิมพ์ครั้งที่ 2)
หนังสืออาเซียนศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 2)
หนังสือการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม, จัดพิมพ์โดยธนาคาร ธกส.

ผลงานวิจัย มากกว่า 20 เรื่อง เช่น

1.ณรงค์ โพธิ์พฤษานันท์, 2546 (หัวหน้าโครงการวิจัย) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาประชาธิปไตย กรณีศึกษาชุมชนเขตราษฎร์บูรณะ กรุงเทพมหานคร.

2.ณรงค์ โพธิ์พฤษานันท์.2557. (หัวหน้าโครงการวิจัย) ความคิดเห็นและทัศนคติของประชาชนเชิงลึกเกี่ยวกับ ภาพลักษณ์องค์กร ผู้บริหารและการบริการตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และ กิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.).

3.ณรงค์ โพธิ์พฤษานันท์.2558 (หัวหน้าโครงการวิจัย) รูปแบบการจัดการความรู้การวิจัยข้ามสถาบัน.

4.ณรงค์ โพธิ์พฤษานันท์.2560 (หัวหน้าโครงการวิจัย) พลวัตทางสังคมและวัฒนธรรมภายใต้ความสัมพันธ์แบบบ้าน-วัด-วัง กรณีชุมชนบริเวณมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร.

5.ณรงค์ โพธิ์พฤชานันท์.2558. (ผู้วิจัยร่วม) การสำรวจความคิดเห็นและทัศนคติของประชาชนเกี่ยวกับภาพลักษณ์ขององค์กร ผู้บริหารและทัศนคติต่อการให้บริการตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.)

6.ณรงค์ โพธิ์พฤชานันท์ (ผู้วิจัยร่วม) โครงการวิจัยระดับนานาชาติ “The Southeast Asia Neighbourhoods Network: An Interdisciplinary Regional Program where Local City-Making Knowledge Can Shape Urban Studies” หรือ SEANNET ซึ่งเป็นชุดโครงการวิจัยชุมชนภายใต้ความร่วมมือของ 5 ประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้แก่ ประเทศพม่า เวียดนาม ฟิลิปปิน อินโดนีเซีย และไทย ได้รับทุนสนับสนุนจากมูลนิธิเฮนรี่ลูส ประเทศสหรัฐอเมริกา (2560 – 2563) และสถาบันนานาชาติ เอเชียศึกษา (the International Institute for Asian Studies-IIAS) เมืองไลเดน (Leiden) ประเทศเนเธอร์แลนด์เป็นผู้ประสานงาน และบริหารจัดการชุดโครงการวิจัย.

7.ณรงค์ โพธิ์พฤชานันท์,2561 (หัวหน้าโครงการวิจัย) บทบาทของครอบครัว ท้องถิ่นและชุมชนในการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุในเขตภาคกลางโดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่ประชาคมอาเซียน.

8.ณรงค์ โพธิ์พฤชานันท์,2561 (หัวหน้าโครงการวิจัย) การมีส่วนร่วมของชุมชนตลาดน้ำลำพญาจังหวัดนครปฐม ในการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน.

บทความวิชาการระดับนานาชาติ มากกว่า 4 เรื่อง เช่น

- Narong Phophueksanand, (2016). Development of the Model for integrating knowledge management 21st Century to a community in Thailand with Sufficiency Economy.

- Dr.Vilas Khandare & Narong Phophueksanand (2017). Impact of Tourism Development and Satisfaction of Tourist in Bangkok Metropolis

-Narong Phophueksanand,(2017).Knowledge management in the traditional herb used the philosophy of sufficiency economy case study in Nonthaburi Province.

-Narong Phophueksanand, (2018). Model Development of Local Wisdom Products of Community Enterprises in Central Region Sufficiency Economy towards Pracharat Market-Government.

-Narong Phophueksanand & Dr.Vilas Khandare (2018).Impact of Tourism Development on Local Communities With Special Reference to Bangkok Metropolis.

บทความวิจัยระดับชาติ มากกว่า 10 เรื่อง เช่น

-ณรงค์ โพธิ์พฤชานันท์, เมธิกา พ่วงแสง. (2558). รูปแบบการจัดการความรู้การวิจัยข้ามสถาบัน (หัวหน้าโครงการฯ)

-ณรงค์ โพธิ์พฤชานันท์. (2559). รูปแบบการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนกลุ่มภาคกลางตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง (หัวหน้าโครงการ)

-ณรงค์ โพธิ์พฤชานันท์.(2557). การพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ด้วยการท่องเที่ยวคำศัพท์ภาษาอาเซียนพื้นฐาน ในรายวิชาอาเซียนศึกษา.

-ณรงค์ โพธิ์พฤชานันท์. (2014). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการอนุรักษ์ป่าชายเลน ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนเทศบาลตำบลบางตะบูน จังหวัดเพชรบุรี.

-ณรงค์ โพธิ์พฤชานันท์. (2559). รูปแบบการพัฒนาน้ำชาวล่องผสมสมุนไพรโดยวิธีบูรณาการการจัดการความรู้ในศตวรรษที่ 21 สู่ชุมชนของนักวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม กรณีศึกษาชุมชนบึงบา อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี.

-ณรงค์ โพธิ์พฤชานันท์และคณะ. (2558).การสำรวจความคิดเห็นและทัศนคติของประชาชนเกี่ยวกับภาพลักษณ์ขององค์กร ผู้บริหารและทัศนคติต่อการให้บริการตามนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.)

-ณรงค์ โพธิ์พฤชานันท์. (2551). ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตยของเยาวชนในกรุงเทพมหานคร.

ประสบการณ์ทำงาน

- ผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- ผู้ช่วยดำเนินงานสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
- ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ประจำคณะกรรมการธิการการแรงงาน สภาผู้แทนราษฎร
- นักวิชาการประจำคณะกรรมการธิการการพลังงาน สภาผู้แทนราษฎร
- ที่ปรึกษาประธานสภากรุงเทพมหานคร
- รองประธานอนุกรรมการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนรัฐสภา
- หัวหน้าโครงการวิจัยชุมชนกลุ่มภาคกลาง ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.)

ประวัติผู้ร่วมวิจัย

ชื่อ – นามสกุล (ภาษาไทย) นายประยุทธ์ เทียมสุข
(ภาษาอังกฤษ) Mr.Prayut Thiamsuk

ประวัติการศึกษา ศน.บ.(ปรัชญา) มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
M.A. (ปรัชญาและศาสนาอินเดีย) Banaras Hindu University

ความเชี่ยวชาญ ปรัชญาตะวันออก / ศาสนาโดยเฉพาะพระพุทธศาสนา / จริยศาสตร์

ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ กลุ่มวิชามนุษย์ศาสตร์และสังคมศาสตร์ สาขาวิชาศึกษาทั่วไป

หน่วยงาน คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร
86 ถนนพิษณุโลก แขวงจิตรลดา เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300